

HROMADNÉ SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE A JEJICH OCHRANA

Ing. Dora **KOTKOVÁ**, Ph.D.

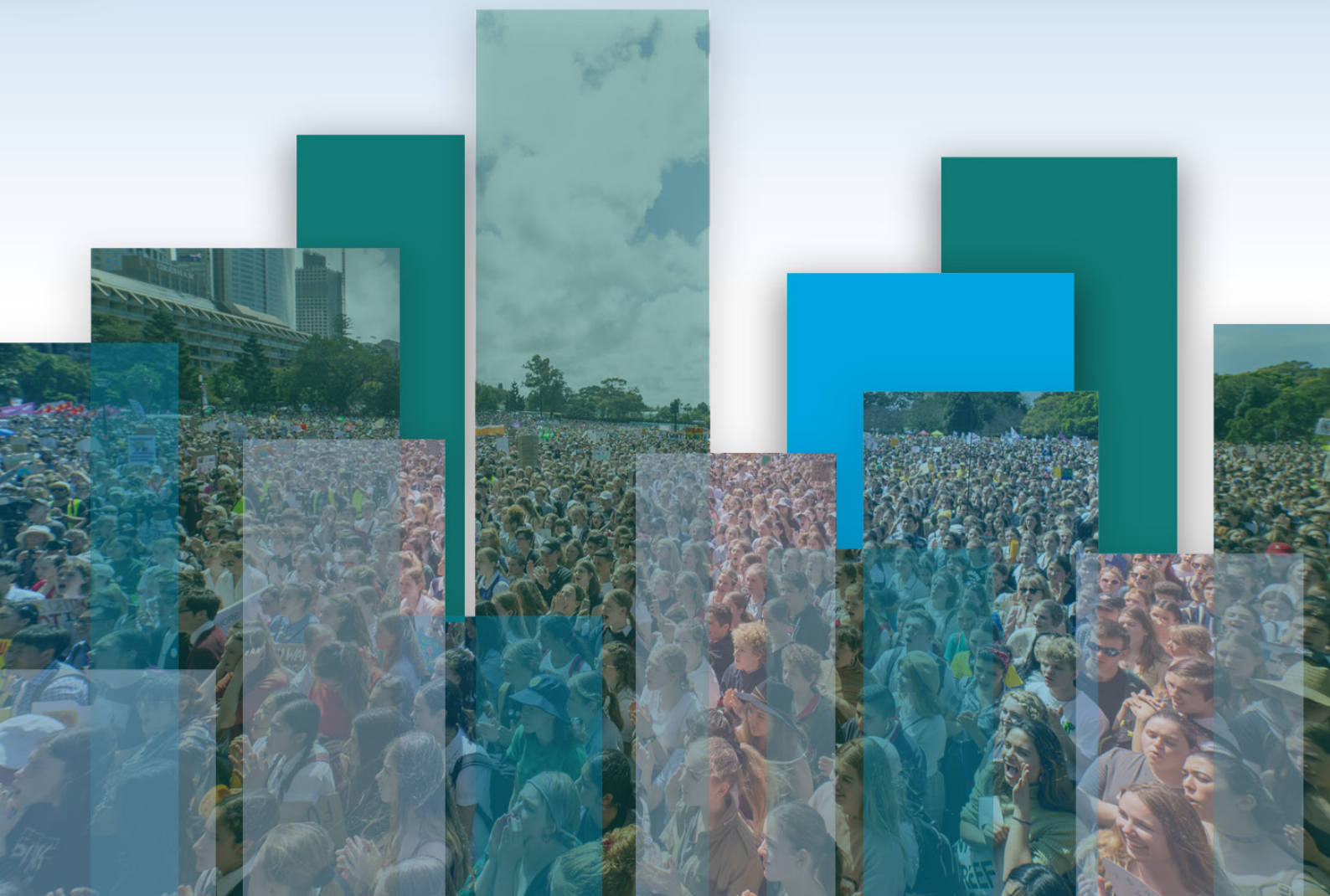
Ing. Lukáš **KOTEK**

Mgr. Klára **JENČKOVÁ**

Ing. Zdeněk **KALVACH**

Bc. Tereza **ŠTERNOVÁ**

 Univerzita Tomáše Bati
Fakulta aplikované informatiky

HROMADNÉ SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE A JEJICH OCHRANA

Autoři:

- Ing. Dora Kotková, Ph.D.
- Ing. Lukáš Kotek
- Mgr. Klára Jenčková
- Ing. Zdeněk Kalvach
- Bc. Tereza Šternová

Editor: Ing. Dora Kotková, Ph.D.

Recenzovali:

doc. Ing. David Řehák, Ph.D.

Mgr. Tomáš Zeman, Ph.D.

Tato kniha vznikla za podpory projektu VI20192021163 „Nastavení a organizace systému bezpečnosti na hromadných společenských a kulturních akcích“ podpořeného Ministerstvem vnitra České republiky v letech 2019-2021.

© Dora Kotková, Lukáš Kotek, Klára Jenčková, Zdeněk Kalvach, Tereza Šternová, 2021

ISBN 978-80-7678-058-3

Obsah

Úvod	4
1. Hromadné společenské a kulturní akce	6
1.1 Definice pojmu hromadné kulturní a společenské akce.....	6
1.2 Základní charakteristiky kulturních a společenských akcí	7
1.3 Bezpečnostní hrozby kulturních a společenských akcí	9
2. Legislativa a metodické dokumenty	12
2.1 Povinnosti pořadatelů	12
2.1.1 Občanský zákoník – č. 89/2012 Sb.	12
2.1.2 Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	13
2.1.3 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.....	14
2.1.4 Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.....	15
2.2 Oprávnění pořadatelů.....	15
2.2.1 Občanský zákoník č. 89/2012 Sb.....	15
2.2.2 Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich č. 250/2016 Sb. a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník	16
2.2.3 Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR.....	16
2.2.4 Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii.....	16
2.3 Oprávnění obce	17
2.3.1 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.....	17
2.3.2 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně.....	18
2.3.3 Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek.....	18
2.3.4 Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR.....	18
2.4 Doporučené metodiky	19
2.4.1 Metodika České lékařské společnosti J. E. Purkyně – Zdravotnické zajištění kulturních a sportovních akcí.....	19
2.4.2 KULTURNÍ (A OBDOBNÉ) AKCE POD OTEVŘENÝM NEBEM – Metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj ČR.....	20
2.4.3 Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí.....	21
3. Trendy u násilných a teroristických útoků	26
4. Posouzení bezpečnosti	35
4.1 Check-list	36
4.2 FMEA	36
4.3 CARVER	38

4.3.1	Kritičnost.....	38
4.3.2	Přístupnost.....	38
4.3.3	Obnovitelnost.....	39
4.3.4	Zranitelnost.....	39
4.3.5	Vliv na obyvatelstvo.....	39
4.3.6	Rozpoznatelnost.....	40
4.4	PNH.....	40
5.	Možnosti zabezpečení.....	43
5.1	Opatření netechnického charakteru.....	43
5.1.1	Bezpečnostní přístup.....	43
5.1.2	Tvorba bezpečnostní strategie a plánů.....	44
5.1.3	Ohroženost akce.....	44
5.1.4	Bezpečnostní strategie.....	46
5.1.5	Volba bezpečnostních opatření.....	48
5.1.6	Plán postupů – rutinních a bezpečnostních incidentů.....	48
5.1.7	Navázání spolupráce s policií, respektive složkami IZS.....	49
5.1.8	Navázání spolupráce s ostatními organizacemi a obyvateli v okolí.....	49
5.1.9	Příprava týmu, který se bude podílet na bezpečnostních opatřeních.....	49
5.2	Opatření technického charakteru.....	52
5.2.1	Využití technických prvků.....	52
5.2.2	Souhrn opatření technické povahy.....	53
5.2.2.1	Mechanické zábranné systémy.....	53
5.2.2.1.1	Prostředky obvodové ochrany.....	53
5.2.2.1.2	Prostředky proti nájezdu vozidla.....	56
5.2.2.2	Kamerové systémy.....	62
5.2.2.3	Přístupové systémy.....	66
5.2.2.4	Poplachový zabezpečovací a tísňový systém.....	67
5.2.2.5	Osobní technické prostředky.....	69
	Summary.....	78

ÚVOD

Cílem knihy *Hromadné společenské a kulturní akce a jejich ochrana* je poskytnout základní a ucelené informace o jedné z kategorií měkkých cílů. Měkké cíle jsou jedním z prioritních zájmů bezpečnostních odborníků. Násilné útoky jsou bohužel smutnou součástí našich životů a je nutné se na ně kontinuálně a intenzivně připravovat. Česká republika zatím není primárním terčem teroristických útoků, s jinými druhy násilných útoků ale zkušenosti již máme. Jako příklady mohou být uvedeny útoky v amoku, z pomsty, násilná kriminalita, útoky duševně nemocných. Motivace těchto útočníků je velice různorodá, jako ochrana proti nim se však uplatňují stejné principy „dobré praxe“, které můžeme zobecnit jako ochrana měkkých cílů.

Jako měkké cíle jsou chápána místa s vysokou koncentrací osob a s nízkou nebo dokonce žádnou úrovní zabezpečení proti násilným útokům. V rámci této knihy se autoři zaměřují výhradně na hromadné společenské a kulturní akce, protože jsou specifické svým zaměřením, charakterem návštěvníků a velkou rozmanitostí lokalit, kde se akce pořádá.

První kapitola rozebírá hromadné společenské a kulturní akce z obecného hlediska. Jsou definovány a rozděleny podle několika kritérií. Následuje výčet bezpečnostních hrozeb, na které je nutné se zaměřit a připravit se na ně.

Druhá kapitola se zabývá legislativou a metodickými dokumenty, rozebírajícími tuto problematiku. Legislativa je uvedena pouze v základní rovině, která má cíl čtenáře nasměrovat správným směrem. Metodické dokumenty jsou doporučující návody, jak základně nastavit bezpečnostní systém, jak vyřešit zdravotnické zajištění akce a jiné aspekty, které je nutné zahrnout do přípravy řádně zajištěné hromadné akce.

Třetí kapitola ukazuje trendy v teroristických útocích na hromadné akce. Uvedeny jsou zde i sportovní akce pro srovnání se společenskými a kulturními. Důraz je kladen na rozbor modu operandi, časy útoků, typy lokalit a jiné specifické aspekty.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na bezpečnostní posouzení konkrétní akce. Představuje několik vybraných metod analýz rizik (vyhodnocení ohroženosti), které autoři vybrali jako vhodné a pro hromadné akce efektivně použitelné (s jistými úpravami, které jsou pro aplikaci na konkrétní prostředí typické).

Nosnou kapitolou je poslední část zabývající se návrhem bezpečnostních opatření. Zde jsou uvedeny konkrétní možnosti zabezpečení hromadné akce z pohledu ochrany eventu jako měkkého cíle. Kapitola je rozdělena na dva hlavní bloky, které reflektují přirozené dělení ochranných opatření na technický a netechnický (režimový) přístup k problematice. Jak se čtenář dočte, oba bloky spolu úzce souvisí a doplňují se. Cílem kapitoly není přinést jediný univerzálně platný návod, jak akci zabezpečit (z logiky věci toto ani není možné), přináší ale ucelený pohled na problematiku vycházející ze zkušeností autorů. Čtenář se tak seznámí s manažerským přístupem k bezpečnosti a principům jejího dosažení a dostane možnost inspirovat se některými postupy či prvky, aby následně mohl efektivně nastavit aplikovaná opatření na jím pořádané hromadné akci.

Více se touto problematikou zabývají dvě metodiky, které vypracoval stejný autorský kolektiv. Metodika *Nastavení bezpečnostního systému na hromadných společenských a*

kulturních akcích slouží jako manuál pro bezpečnostní odborníky, ale také pro laiky, kteří chtějí nastavit efektivní bezpečnostní systém. Součástí je terminologie, legislativa, doporučení bezpečnostních dokumentů, u kterých je vysvětleno, k čemu slouží, jejich obsah a zároveň jsou vytvořeny formuláře, které usnadní strukturovat informace a vytvořit tak funkční a efektivní bezpečnostní dokumentaci. Nejrozsáhlejší částí je samotný princip nastavení bezpečnostního systému, který je rozdělen podle typu pořádané akce.

Druhá metodika *Stanovení úrovně zabezpečení hromadných společenských a kulturních akcí* slouží pro pořadatele nebo osoby odpovědné za bezpečnost pro lepší orientaci v množství doporučovaných bezpečnostních dokumentů. Některé vyplývají z dobré praxe, některé mají subjekty již přirozeně vytvořené, další doporučuje CTHH MVČR v rámci ochrany měkkých cílů. V současné době, kdy se problematika měkkých cílů řeší již několik let, je výsledkem činnosti mnoha bezpečnostních odborníků seznam doporučovaných dokumentů, který je už dost rozsáhlý a položky v něm stále přibývají.

1. HROMADNÉ SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE

Mgr. Klára Jenčková

Při řešení problematiky zabezpečování společenských a kulturních akcí je v první řadě důležité definovat základní pojmy a vymežit, co do dané oblasti spadá. Dále budou v následující kapitole formulovány základní bezpečnostní hrozby a charakteristiky eventů, které nás determinují při volbě způsobu jejich zabezpečení a při volbě konkrétních bezpečnostních opatření.

Kapitola vychází z autorčina příspěvku [1] na mezinárodní vědecké konferenci „Měkké cíle a jejich ochrana“ s podtitulem „Perspektiva spolupráce veřejného a soukromého sektoru“ pořádané ve dnech 22.-23. listopadu 2018 a z autorčiny závěrečné akademické práce na téma „Zajišťování bezpečnosti kulturních akcí za účasti většího množství osob v České republice“ [2].

1.1 Definice pojmu hromadné kulturní a společenské akce

Kulturní a společenské akce

Pojem kulturní a/nebo společenská akce není nikde přesně formulován. Pro jeho vymezení lze použít definici pojmu akce (event) od Donalda Getze [3] a ustálenou formulaci pojmu kultura [4]. Na základě propojení těchto dvou definic lze pojem kulturní akce formulovat jako jedinečnou, předem naplánovanou událost s jasně stanoveným místem

a dobou konání, jejímž hlavním cílem je prezentace duchovních a materiálních hodnot vytvořených člověkem.

Na základě výše uvedené definice, lze mezi kulturní a společenské akce zahrnout například hudební festivaly a koncerty, divadelní a taneční představení, výstavy, eventy s historickou tematikou (rekonstrukce bitev aj.) či akce zaměřené na zvyky a tradice (tematické trhy, průvody, karnevaly aj.).

Hromadné akce

V souvislosti s pojmem hromadná akce se lze v odborné literatuře často setkat s jeho anglickým ekvivalentem *major event*.

Vzhledem k tomu, že je tato publikace zaměřena na zajišťování bezpečnosti hromadných společenských a kulturních akcí, využijeme pro objasnění pojmu hromadné akce (major events) definici užívanou programem EU-SEC [5], který je na zabezpečování významných evropských akcí primárně zaměřen. V níže uvedeném vymezení jsou uvedeny vlastnosti, které hromadné akce vystihují.

Major event je předvídatelná událost, která splňuje alespoň jednu z nadcházejících charakteristik:

- akce je populární nebo má historický či politický význam;
- zajímají se o ní významná či mezinárodní média;
- akce se účastní cizinci z různých zemí případně skupiny, které mohou být potenciálním cílem;
- akce se účastní významné osobnosti či hodnostáři (politického, sportovního či kulturního odvětví);
- akce se účastní velké množství lidí

a představuje potencionální ohrožení, a proto mohou vyžadovat mezinárodní spolupráci a pomoc. [6]

1.2 Základní charakteristiky kulturních a společenských akcí

Při zabezpečování kulturních a společenských akcí je nutné vždy pamatovat na to, že každá akce je jedinečná a nese si s sebou svá specifika. Proces zajišťování bezpečnosti těchto akcí nelze tedy zcela generalizovat. Existují však určité charakteristiky, které jsou pro určení rizikovosti akce a následný výběr vhodných bezpečnostních opatření a způsobu, respektive rozsahu zabezpečení determinující.

Místo konání, lokalita

Zcela určujícím ukazatelem je, zda jde o akci venkovní (outdoorovou), vnitřní (indoorovou) či kombinovaného typu, kdy část programu akce probíhá ve vnitřních a část ve venkovních prostorech.

- **Indoorové akce** se konají ve vnitřních prostorech, mají vždy omezenou kapacitu a lze u nich vždy provádět vstupní kontrolu příchozích účastníků. Konkrétně mezi tyto akce patří divadelní představení či koncerty aj.
- **Outdoorové akce** se zpravidla konají pod širým nebem. Náročnost jejich zabezpečení dále mimo jiné určuje, zda jde o akce konající se v ohraničeném či neohraničeném prostředí.

Ohraničenost místa konání

Venkovní akce lze dále charakterizovat tím, zda je jejich místo konání ohraničené či neohraničené.

- **Ohraničený prostor** umožňuje vstupní kontrolu účastníků a efektivnější kontrolu průběhu konání celé akce, zejména pak včasnou detekci případných rizik. Z povahy místa konání lze mezi tyto akce řadit veškeré indoorové akce a dále některé venkovní festivaly či koncerty (často podmíněné zakoupením vstupenky).

- **Otevřený prostor** představuje při zabezpečování akce náročnou výzvu. Neohraňovanost prostoru znemožňuje vstupní kontrolu účastníků a na akci se tak může pohybovat kdokoli s jakýmkoliv úmyslem a nebezpečnými předměty. Mezi tyto akce patří typicky městské slavnosti, vánoční či jiné tematické trhy aj.

Délka konání

Pro plánování zabezpečení akce je určujícím ukazatelem také délka jejího konání. U akcí konajících se v rozmezí několika dní či týdnů je důležité vytipovat a zaměřit se na doby výskytu vyššího počtu osob na akci (atraktivní části programu akce).

- **Krátkodobé akce** trvají v rozmezí několika hodin. Nejčastěji se jedná o hudební, divadelní či taneční představení. Nejen z finanční stránky lze na tomto druhu akcí využít důraznějších bezpečnostních opatření, která budou aktivována pouze po krátkou dobu. Pro obyvatele místa konání akce je rovněž přijatelnější přizpůsobit se omezením trvajícím pouze několik hodin nežli omezením trvajícím delší dobu.
- **Střednědobé akce** trvají v rozmezí několika dní, díky čemuž je jejich zabezpečení náročnější. U některých střednědobých akcí (např. u některých hudebních festivalů) poskytuje pořadatel účastníkům možnost přespání v areálu místa konání akce či v jeho blízkosti, což navyšuje nároky na zabezpečení akce.
- **Dlouhodobé akce** trvají déle jak týden. Z hlediska jejich zabezpečení je důležité provést důkladnou analýzu ohroženosti zaměřenou zejména na vytipování dob výskytu vyššího počtu osob na akci. Nejčastěji jde o vánoční trhy či dlouhodobé výstavy.

Jednou z nejdůležitějších charakteristik je také očekávaný **počet účastníků akce**. Návštěvnost akce úzce souvisí s jejím významem, respektive s tím, zda jde o akci **mezinárodního významu**, na níž se očekává přítomnost zahraničních účastníků; či jde o akci **celonárodního, regionálního** či pouze **místního významu**.

Obě zmíněné charakteristiky je nutné vnímat v korelaci s dalšími ukazateli, zejména s povahou místa konání – akce s desetitisícovou účastí bude mít zcela jiný význam pro státní město a jiný pro malou obec. Obecně platí, že čím je akce navštěvovanější, tím je pro útočníky více atraktivní a jejímu zabezpečení je nutné věnovat větší pozornost.

Mezi další relevantní charakteristiky ovlivňující míru potřeby zabezpečení akce patří symboličnost, otevřenost či periodicitu jejího konání.

- **Symboličnost** – je-li akce spojena s určitou symbolikou, palčivým tématem či osobami, výrazně to navyšuje její atraktivitu pro útočníky, respektive její rizikovost. Pro útočníky jsou atraktivní zejména témata náboženství, západní styl života, politická témata, rasové otázky či aktuální společensky diskutovaná témata.

- **Otevřenost** – z hlediska zabezpečení akce je relevantní rovněž skutečnost, zda je akce určena pouze pro zvané účastníky (např. filmové premiéry) či jde o akci otevřenou, kdy je okruh účastníků velmi rozmanitý, což samo o sobě navyšuje rizikovitost akce.
- **Periodicita/četnost konání** – u akcí, které se konají opakovaně je žádoucí využít při jejich zabezpečení zkušeností z předchozích ročníků. Stále je však nutné ke každé akci přistupovat jako k jedinečné – mezi jednotlivými ročníky může dojít k významným změnám jednotlivých vlastností, ale i k vývinu aktuální bezpečnostní situace.

1.3 Bezpečnostní hrozby kulturních a společenských akcí

Každá kulturní či společenská akce je ohrožena celou řadou bezpečnostních hrozeb, které lze obecně členit dle jejich původu na antropogenní, naturogenní a technogenní.

Bezpečnostní hrozby a z nich plynoucí rizika je nutné vždy posuzovat na základě důkladného vyhodnocení analýzy rizik dané akce. Úkolem pořadatele pak je zjištěná rizika minimalizovat, a to na základě vytvoření a realizace bezpečnostního plánu akce, respektive vhodnou volbou bezpečnostních opatření.

Ačkoliv je tato publikace zaměřena primárně na antropogenní bezpečnostní výzvy, je důležité mít na paměti, že každý pořádaný event může být ohrožen nejen lidskou aktivitou, ale rovněž i přírodními (meteorologickými) či technickými hrozbami, které mohou stejně jako hrozby antropogenní významně narušit hladký průběh akce či ohrozit životy a zdraví zúčastněných osob.

Antropogenní bezpečnostní hrozby

Antropogenní bezpečnostní výzvy zahrnují úmyslné či neúmyslné (nedbalostní) jednání jednotlivce nebo skupiny osob, které má potenciál ohrozit zdraví a životy návštěvníků akce či její hladký průběh.

Hrozby tohoto typu jsou velice rozmanité, ať už z hlediska způsobu provedení, původců či velikosti dopadů. Při zabezpečování kulturních a společenských akcí je nutné počítat s tím, že zdrojem antropogenních hrozeb může být kdokoliv, včetně účastníků, či kdokoliv z řad osob podílejících se na konání akce (dodavatelé, technici, účinkující, organizační tým atd.).

Dále se budeme blíže zabývat pouze úmyslným jednáním jednotlivců či skupiny osob, přičemž toto jednání lze obecně kategorizovat na násilné útoky, výtržnictví a majetkovou kriminalitu.

- **Násilné činy** jsou úmyslně páčány jednotlivcem či skupinou osob s cílem ohrozit životy či zdraví druhých. Mezi nejčastěji používané modi operandi¹ patří útoky

¹ Způsob útoku

beze zbraně, napadení chladnou zbraní, útoky aktivního střelce, žhářství, braní rukojmí, nájezdy vozidlem či útoky s použitím výbušniny.

- **Výtržnictví** nemá povětšinou primárně za cíl ohrožit životy dalších osob, ale významně může narušit průběh akce. Nejčastěji k výtržnictví dochází prostřednictvím verbálních útoků, drobných potyček, exhibicionismu či v souvislosti s vyjádřením nesouhlasu. Zvýšené riziko nastává u akcí, při nichž dochází ke konzumaci alkoholu, který bývá často podnětem ke vzniku tohoto chování.
- **Majetková kriminalita** je na kulturních a společenských akcích poměrně častým jevem. Díky vysoké koncentraci osob dochází často ke kapsářství, kdy pachatelé využívají anonymity davu. Poškození si mnohdy ihned nevšimnou, že byli okradeni a dopadení pachatelů je tak poměrně složité. Do majetkové kriminality se řadí také poškozování cizího majetku, které bývá často spojeno s výtržnictvím a opět s nadměrnou konzumací alkoholu či jiných omamných látek.

Naturogenní bezpečnostní hrozby

Nejčastějšími naturogenními hrozbami, se kterými se lze v českém prostředí setkat, jsou následující meteorologické jevy: teplotní extrém, vichřice, bouřky, déšť, náhlé výkyvy teplot, krupobití. V krajních případech hrozí u těchto hrozeb riziko v podobě zdravotních komplikací účastníků akce (podchlazení, přehřátí organismu, dehydratace aj.)

Naturogenní bezpečnostní hrozby primárně ovlivňují outdoorové akce, mohou však i negativně ovlivnit či přerušit konání akcí indoorových např. při zatopení prostor v důsledku bleskových povodní.

Důležitá je včasná predikce pomocí meteorologických předpovědí a následné vyhodnocení rizik a přijetí dostatečných opatření (např. upravení programu, přesunutí akce do jiných prostor, na jiný termín či její zrušení.)

Technogenní bezpečnostní hrozby

Mezi hrozby technogenního typu patří únava materiálu, zhroucení nosných konstrukcí, zhroucení části budov, úniky plynu, poruchy elektrických sítí, požáry atd. Tyto jevy mohou vzniknout i jako následek hrozeb dalšího typu, např. vlivem meteorologických podmínek.

Vzniku technologických incidentů lze předejít například pravidelnou kontrolou stavu technického vybavení a prováděním pravidelných revizí.

Vlivem incidentů technogenní povahy může dojít k významnému narušení akce, kdy mohou být v krajních případech ohroženy životy a zdraví účastníků.

Závěr

Zajišťování bezpečnosti kulturních a společenských akcí je vzhledem k současnému vývoji bezpečnostního prostředí velmi aktuální. V praxi však často, bohužel, nepatří mezi priority subjektů podílejících se na pořádání akce.

Identifikace rizik a následná volba bezpečnostních opatření vždy závisí na konkrétních charakteristikách eventu. Je pochopitelné, že jiná rizika budou ovlivňovat např. akce outdoorové a jiná akce indoorové. Z tohoto důvodu je žádoucí proces zajišťování bezpečnosti započít důkladnou analýzou plánované akce, respektive rozbořením jejich relevantních charakteristik, a to nejen v korelaci s existujícími bezpečnostními hrozbami.

Analýza je tedy nejen důležitou úvodní částí procesu zabezpečování akce, nýbrž i částí obligatorní, bez níž se při zajišťování bezpečnosti nelze obejít.

Literatura:

- [1] JENČKOVÁ, Klára. Zajišťování bezpečnosti kulturních akcí (vztah mezi typologií kulturních akcí a volbou bezpečnostních opatření). In: *Měkké cíle a jejich ochrana: Perspektiva spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Sborník z mezinárodní vědecké konference, pořádané ve dnech 22. až 23. listopadu 2018.* Jan BAJURA; Lukáš HABICH; Václav JAHODÁŘ; Oldřich KRULÍK; Kateřina POLUDOVÁ; Bedřich ŠESTÁK a Ivana ZOUBKOVÁ eds. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze; Komora podniků komerční bezpečnosti České republiky, z. s.; think-tank Evropské hodnoty; Magistrát hlavního města Prahy, 2018. s. 559-572. [cit. 2021-10-01] ISBN 978-80-7251-493-9. Dostupné z: http://ochab.ezin.cz/2018_sbornik_mekke-cile_CD.pdf.
- [2] JENČKOVÁ, Klára. *Zajišťování bezpečnosti kulturních akcí za účasti většího množství osob v České republice.* Praha, 2019. Diplomová práce. Policejní akademie České republiky v Praze. Vedoucí práce Mgr. Oldřich KRULÍK Ph.D.
- [3] GETZ, Donald. *Event Studies: Theory, Research and Policy for Planned Events.* Oxford: Elsevier/Butterworth Heinemann, 2007, s. 18. ISBN 0-7506-6959-4.
- [4] Kultura. MALINA, Jaroslav. *Antropologický slovník, aneb, Co by mohl o člověku vědět každý člověk: (s přihlédnutím k dějinám literatury a umění)* [online]. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, s. 2068 [cit. 2021-10-01]. ISBN 978-80-7204-560-0. Dostupné z: https://is.muni.cz/do/1431/UAntrBiol/el/antropos/pdf/antropologicky_slovník.pdf.
- [5] *EU-SEC "Coordinating National Research Programmes on Security during Major events in Europe"* – program financovaný Evropskou komisí, slouží ke koordinaci národních programů v oblasti bezpečnosti významných akcí v Evropě.
- [6] *EU-SEC Manual* [online]. UNICRI, s. 11 [cit. 2021-10-02]. Dostupné z: http://www.unicri.it/topics/major_events_security/the_house/EU-SEC_manual_english.pdf

2. LEGISLATIVA A METODICKÉ DOKUMENTY

Ing. Dora Kotková, Ph.D.

Legislativa je nezbytnou součástí plánování hromadných společenských a kulturních akcí. Každý pořadatel by měl vědět, jaké jsou jeho povinnosti, ale také oprávnění. V rámci této kapitoly budou uvedeny pouze základní informace. Kdybychom šli do detailů, museli bychom uvést velké množství dalších zákonů nebo vyhlášek. Stručný souhrnný přehled základních právních předpisů je uveden také v metodice Ministerstva vnitra – Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí [1].

Na konci kapitoly jsou uvedeny tři základní metodiky, které se přímo týkají bezpečnosti na hromadných akcích.

2.1 Povinnosti pořadatelů

2.1.1 Občanský zákoník – č. 89/2012 Sb.

§ 1012

„Vlastník má právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit. Vlastníku se zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškodit.“ [2]

§ 2900–2902 Prevence

§ 2900 - „Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného.“ [2]

§ 2901 - „Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, má povinnost zakročit na ochranu jiného každý, kdo vytvořil nebezpečnou situaci nebo kdo nad ní má kontrolu, anebo odůvodňuje-li to povaha poměru mezi osobami. Stejnou povinnost má ten, kdo může podle svých možností a schopností snadno odvrátit újmu, o níž ví nebo musí vědět, že hrozící závažností zjevně převyšuje, co je třeba k zákroku vynaložit.“ [2]

§ 2902 - „Kdo porušil právní povinnost, nebo kdo může a má vědět, že ji poruší, oznámí to bez zbytečného odkladu osobě, které z toho může újma vzniknout, a upozorní ji na možné následky. Splní-li oznamovací povinnost, nemá poškozený právo na náhradu té újmy, které mohl po oznámení zabránit.“ [2]

2.1.2 Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

§4 Přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě

„(1) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou v nařízení obce nebo kraje.

(2) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že poruší povinnost stanovenou v obecně závazné vyhlášce obce nebo kraje.“ [3]

§5 Přestupky proti veřejnému pořádku

„(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

...d) poruší noční klid,

f) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,

g) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů,

i) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) poruší noční klid,

b) znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,

c) poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů...

e) poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání.“ [3]

§ 7 Přestupky proti občanskému soužití

„(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

...b) jinému ublíží na zdraví, nebo

c) úmyslně naruší občanské soužití tak, že

1. jinému vyhrožuje újmou na zdraví,
2. jiného nepravdivě obviní z přestupku,
3. se vůči jinému dopustí schválnosti, nebo
4. se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání

(2) Právnická osoba se dopustí přestupku tím, že

...b) naruší občanské soužití tak, že

1. jiného nepravdivě obviní z přestupku,
2. se vůči jinému dopustí schválnosti, nebo
3. se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání.

(3) Fyzická, právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

...b) způsobí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho rodinný stav.“ [3]

§8 Přestupky proti majetku

„(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že úmyslně

a) způsobí škodu na cizím majetku

1. krádeží,
 2. zpronevěrou,
 3. podvodem, nebo
 4. zničením nebo poškozením věci z takového majetku;
- pokus tohoto přestupku je trestný,

b) neoprávněně užívá cizí majetek

(2) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) způsobí škodu na cizím majetku

1. krádeží,
 2. zpronevěrou,
 3. podvodem, nebo
 4. zničením nebo poškozením věci z takového majetku;
- pokus tohoto přestupku je trestný,

b) neoprávněně užívá cizí majetek.“ [3]

2.1.3 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

„Počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru.

Oznamovat bez odkladu každý požár vzniklý při provozovaných činnostech nebo v žívaných prostorách.

Vytvářet podmínky pro hašení požárů a pro záchranné práce, zejména udržovat volné příjezdové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku, únikové cesty a volný přístup k nouzovým východům, k rozvodným zařízením elektrické energie, k uzávěrům vody, plynu, topení a produktovodům, k věcným prostředkům požární ochrany a k ručnímu ovládnutí požárně bezpečnostních zařízení

Zřídít preventivní požární hlídku, jestliže tak stanoví nařízení kraje nebo obecně závazná vyhláška obce.

Dodržovat podmínky nebo návody vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností.

Plnit příkazy a dodržovat zákazy týkající se požární ochrany na označených místech.“ [1]

§ 13 Preventivní požární hlídka

„(1) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby zřizují preventivní požární hlídky

a) v prostorách s nejméně třemi zaměstnanci, ve kterých provozují činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím,

b) v případech, kdy tak stanoví nařízení kraje [§ 27 odst. 1 písm. f)] nebo obecně závazná vyhláška obce [§ 29 odst. 1 písm. o)].

(2) Úkolem preventivní požární hlídky je dohlížet na dodržování předpisů o požární ochraně a v případě vzniku požáru provést nutná opatření k záchraně ohrožených osob, přivolat jednotku požární ochrany a zúčastnit se likvidace požáru.“ [4]

2.1.4 Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích

„Požádat o uzavírku nebo objížďku pozemní komunikace v případě potřeby omezení obecného užívání pozemní komunikace.

Požádat v případě zvláštního užívání pozemní komunikace o povolení ke zvláštnímu užívání.

Neznečistit a nepoškodit pozemní komunikaci.

Neumístit, resp. odstranit, překážku provozu na pozemní komunikaci.“ [1]

2.2 Oprávnění pořadatelů

2.2.1 Občanský zákoník č. 89/2012 Sb.

§14 Svépomoc

„(1) Každý si může přiměřeným způsobem pomoci k svému právu sám, je-li jeho právo ohroženo a je-li zřejmé, že by zásah veřejné moci přišel pozdě.

(2) Hrozí-li neoprávněný zásah do práva bezprostředně, může jej každý, kdo je takto ohrožen, odvrátit úsilím a prostředky, které se osobě v jeho postavení musí jevit vzhledem k okolnostem jako přiměřené. Směřuje-li však svépomoc jen k zajištění práva, které by

bylo jinak zmařeno, musí se ten, kdo k ní přikročil, obrátit bez zbytečného odkladu na příslušný orgán veřejné moci.“ [2]

2.2.2 Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich č. 250/2016 Sb. a zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

§ 28 Krajní nouze

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“ [5]

§ 29 Nutná obrana

„(1) Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.

(2) Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“ [5]

2.2.3 Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

§ 2

„Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“).“ [6]

§ 10 Iniciativa

„(1) V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci (dále jen „úkon“) nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.“ [6]

2.2.4 Zákon č. 553/1991 Sb. o obecní policii

§ 1

„(1) Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.

(2) Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce²⁾ a plní další úkoly, pokud tak stanoví tento nebo zvláštní zákon...“ [7]

§ 2

„Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona

- a) přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- b) dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- c) dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- d) se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- e) se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- f) se podílí na prevenci kriminality v obci,
- g) provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- h) odhaluje přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- i) poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra (dále jen „ministerstvo“) na požádání údaje o obecní policii.“ [7]

2.3 Oprávnění obce

2.3.1 Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

§ 10 Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou

„a) k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány,

b) pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku...“ [8]

§ 103

„(4) Starosta

...d) může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku...“ [8]

§ 35a

„(1) Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, pokud zákon nestanoví jinak.

(2) Obce mohou zřizovat obecní policii. Zřízení a činnost obecní policie upravuje zvláštní zákon.“ [8]

2.3.2 Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

§ 29 Obec a obecní úřad

„(1) Obec v samostatné působnosti na úseku požární ochrany

...o) obecně závaznou vyhláškou

1. vydává požární řád obce,
2. stanoví podmínky k zabezpečení požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob.“ [4]

2.3.3 Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

§ 17 Obecně závazná vyhláška obce

„(2) Obec může dále obecně závaznou vyhláškou

- a) zakázat konzumaci alkoholických nápojů na veřejně přístupném místě nebo veřejnosti přístupné akci, pokud je toto místo nebo akce přístupná osobám mladším 18 let,
- b) omezit nebo zakázat v určitých dnech nebo hodinách nebo na určitém místě prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů v případě konání kulturní, sportovní nebo jiné společenské akce přístupné veřejnosti.“ [9]

2.3.4 Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii ČR

§ 16 Spolupráce s obcemi

„(1) Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.

(2) Místně příslušné krajské ředitelství může uzavřít písemnou koordinační dohodu s hlavním městem Prahou za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku...“ [6]

2.4 Doporučené metodiky

V současné době existují tři metodiky, které jsou přímo zaměřené na hromadné akce z pohledu bezpečnosti.

2.4.1 Metodika České lékařské společnosti J. E. Purkyně – Zdravotnické zajištění kulturních a sportovních akcí

Metodika je rozdělena do několika částí:

- Obecná doporučení při nasmlouvání zdravotnického zajištění z jiných zdrojů, než je ZZS
 - Nahlášení akce na místně příslušné ZZS minimálně s dvouměsíčním předstihem
 - Personální zajištění dle legislativních norem (zákon 95/2004Sb. v platném znění a zákon 96/2004Sb. v platném znění):
 - lékař vozidla RLP (rychlé lékařské pomoci) minimálně se specializovanou způsobilostí v základním oboru,
 - zdravotnický záchranář s oprávněním pro práci bez odborného dohledu
 - řidič záchranné služby (kvalifikační kurz řidiče ZZS),
 - řidič vozidla dopravy nemocných a raněných (kvalifikační kurz řidiče DNR s oprávněním a kurzem pro řidiče sanitního vozidla).
 - Jasná formulace spojení se zdravotnickým operačním střediskem ZZS
- Zajištění prvotních informací:
 1. Stanovení charakteru společenské akce
 - a. sportovní akce
 - b. koncert populární, rockové hudby
 - c. jiná společenská událost firemní akce, zajištění dětských dní atd.)
 - d. náboženská shromáždění, poutě apod.
 2. Určení počtu aktivních účastníků (herců, zpěváků, sportovců atd.) včetně jejich specifických požadavků na zdravotní zajištění a určení předpokládaného počtu diváků
 3. Zjištění místních podmínek, ve kterých akce probíhá (rizikovitost terénu, možné kritické situace apod.)
 4. Zajištění následné zdravotní péče a možnosti transportů – kontakt s nejbližšími zdravotnickými zařízeními a určení priorit transportů dle charakteristik postižení pacienta

- Vlastní zajištění akce:
 - Koeficient rizikovosti – dle charakteru akce z hlediska zdravotních postižení účastníků k navýšení zdravotnického zajištění
 - v případě běžných společenských akcí je koeficient rizikovosti 1,0.
 - v případě sportovních akcí se vzhledem k extrémní fyzické zátěži účastníků zvyšuje koeficient rizikovosti na 1,5.
 - v případě kulturních akcí typu koncertů rockové hudby, pivních slavností apod., se z hlediska rizikovosti (abúzus alkoholu či jiných drog, vyčerpání při nezvyklé fyzické zátěži, vliv nepříznivých povětrnostních podmínek atd.) zvyšuje koeficient na 1,5 – 2,0
 - Předpoklad:
 - Na každou akci s počtem více než 1000 účastníků je třeba 1 vozidlo RZP (při vyšším koeficientu rizika RLP)
 - Při předpokládaném počtu nad 5000 účastníků je nutno zřídit centrální místo ošetření (např. zdravotnický stan o kapacitě 8 lůžek s lékařem a 2–4 zdravotnickými záchranáři, kde lze provádět vyšetření a krátkodobou observaci postižených) a dále 1 vůz RZP (či RLP dle koeficientu).
 - Dále na každých dalších cca 10 000 účastníků akce je nutno plánovat nasazení 1 plně vybaveného vozu RZP a minimálně 1 vozu DNR s dvoučlennou posádkou.
 - Zmapovat budoucí rizikové faktory – před akcí, určit vznik míst s nebezpečnou koncentrací účastníků akce, stavební rizika prostředí atd.
 - Minimálně 2 trasy transportu postižených z prostoru akce – zajištění průjezdnosti pořadatelem, dopředu informovaná zdravotnická zařízení
 - Určení chráněného místa pro přistání letecké záchranné služby
 - Zajištění funkčního radiofonního spojení
 - Pořadatel musí informovat pracovníky místní samosprávy a vedoucí pracovníky nejbližších nemocnic a zdravotnických zařízení [10]

2.4.2 KULTURNÍ (A OBDOBŇÉ) AKCE POD OTEVŘENÝM NEBEM – Metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj ČR

Metodika rozděluje akce na:

- Kulturní akce, při kterých dochází ke změně využití území
 - „V případě realizace trvalého areálu pro konání kulturních akcí se jedná o změnu využití území, neboť dochází k trvalé změně v území a dotčené pozemky pro původní účel využít nelze. Zpravidla se jedná kromě instalace

pódia, jeviště, promítacího plátna apod. [scénické stavby pro film, televizi nebo divadlo podle § 79 odst. 2 písm. h) stavebního zákona, které nevyžadují rozhodnutí, opatření nebo jiný úkon stavebního úřadu] o instalaci trvalého hlediště, pokladny, sociálního zařízení, technického zázemí, prodejních stánků, oplocení apod. (a souvisejících terénních úprav), tedy o soubor staveb, výrobků plnicích funkci stavby a zařízení, který bude v území umístěn trvale. Realizace areálu vyžaduje vydání územního rozhodnutí o změně využití území dle § 77 písm. b) stavebního zákona.“

- Kulturní akce, při kterých nedochází ke změně využití území
 - „V případě konání jednorázové kulturní akce (hudební festival, taneční zábava apod.) nebo pravidelné kulturní akce (divadelní představení, letní kino apod.), kdy po ukončení akce území slouží opět původnímu účelu, areál – soubor staveb, výrobků plnicích funkci stavby a zařízení včetně mobiliáře (výrobků) při splnění následujících podmínek nevyžaduje podle § 79 odst. 2 písm. h) a písm. t) stavebního zákona rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas, jelikož se jedná o scénické stavby podle § 79 odst. 2 písm. h) stavebního zákona (hudební/ taneční pódium, jeviště, promítací plátno), dočasné prodejní stánky podle § 79 odst. 2 písm. t) stavebního zákona (stánky občerstvení apod.), konstrukce a zařízení pro slavnostní výzdobu podle § 79 odst. 2 písm. t) stavebního zákona (vstupní brány do areálů - slavobrány) a příslušný mobiliář (lavičky, stoly, mobilní oplocení - zábrany, mobilní technická zázemí jako mobilní přístřešky pro zvukovou a osvětlovací techniku nebo mobilní promítací kabiny apod., mobilní tribuny, mobilní pokladny, mobilní sociální zařízení apod. – podmínkou je, že se jedná o mobilní vybavení - o výrobky). Tento soubor staveb, výrobků plnicích funkci stavby a zařízení včetně mobiliáře nevyžaduje podle § 103 odst. 1 písm. a) stavebního zákona stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu.“ [11]

2.4.3 Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí

Metodika se skládá z těchto kapitol:

1. Zákonná úprava – co může a musí pořadatel
2. Obsah vyhlášky – co může regulovat obec
3. Základní bezpečnostní doporučení pro pořadatele sportovních kulturních a společenských akcí [1]

1. Zákonná úprava – co může a musí pořadatel

1. Oprávnění pořadatele
2. Oprávnění obce
3. Povinnosti pořadatele [1]

2. Obsah vyhlášky – co může regulovat obec

- „Dle ustanovení § 10 písm. b) zákona o obcích může obec v samostatné působnosti ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku.“
- Doporučený postup: <https://www.mvcr.cz/odk2/clanek/metodicky-material-c-24.aspx> [1]

Doporučené náležitosti obecně závazné vyhlášky obce:

- Vymezení akcí, na něž se regulace vztahuje
- Oznamovací povinnost organizátorů
 - „Identifikační a kontaktní údaje organizátora/jeho zástupce..., zejména telefon a/nebo e-mail, na kterém bude k zastižení vymezenou dobu před a po a také při konání akce.
 - Čas zahájení a předpokládané ukončení akce, místo konání akce (v případě průvodu či pohyblivé akce povinnost uvést trasu).
 - Předpokládaný počet účastníků.
 - Počet osob zajišťujících pořadatelskou službu.
 - Identifikace a kontaktní údaje osob pověřených organizátorem ke spolupráci s orgány veřejné správy.
 - Identifikace a kontaktní údaje osob, v jejichž objektech – na jejichž pozemcích se akce koná.“ [1]

Povinnosti pořadatele:

- „Zabezpečit minimální počet členů pořadatelské služby (alespoň 3) na 100 předpokládaných účastníků akce, popř. na 100 přítomných účastníků akce a způsob označení členů pořadatelské služby.
- Ukončit akci v určitém hodinu.
- Doložit obci právní titul pro užívání místa akce.

- Být na místě konané akce či jinak zajistit přítomnost osoby odpovědné za průběh akce.
- Označit přehledně místo, kde se akce koná, místa pro parkování, přístupové a únikové cesty.
- V případě narušení veřejného pořádku, který se nedaří obnovit, kontaktovat Policii ČR.
- Zajistit, aby účastníci akce nevnášeli na akci zbraně, výbušniny, hořlaviny, pyrotechniku, předměty určené k násilí nebo k pohrůžce násilím.
- Stanovit podmínky k zabezpečení požární ochrany, zejména povinnost zajistit přítomnost preventivní požární hlídky...“ [1]

3. Základní bezpečnostní doporučení pro pořadatele sportovních kulturních a společenských akcí

- Nahlášení akce:
 - Obci
 - HZS, PČR, ZZS o konání akce
 - PČR o připravovaných bezpečnostních opatření
- Určení odpovědné osoby a koordinačního štábu
- Spolupráce se složkami IZS a s obecní policií
 - Doporučení: první koordinační porada, finální koordinační porada, debriefing (v rádech dnů po ukončení akce)
- Analýza hrozeb a vyhodnocení rizik:
 - Kde jsou místa, kde lze předpokládat incidenty?
 - Jaká je předpověď počasí? Hrozí vichřice, vysoké teploty?
 - Jaké incidenty se staly v minulosti?
 - Bude používána pyrotechnika, hořlaviny apod.? Kde budou tyto nebezpečné látky skladovány?
 - Kdy a kde je největší koncentrace lidí? apod.
- Pořadatelská služba
- Bezpečnostní dokumentace:
 - Bezpečnostní plán
 - Koordinační plán
 - Bezpečnostní procedury pro běžné i mimořádné události
 - Koordinační štáb (vhodné pro velké akce)

- Karta areálu
- Školení:
 - Personálu, pořadatelské i bezpečnostní služby
 - Témata:
 - detekce podezřelého chování, detekce podezřelých předmětů
 - bezpečnostní procedury pro běžné situace,
 - bezpečnostní procedury pro mimořádné situace,
 - bezpečnostní plán,
 - koordinační plán,
 - evakuační/invakuační plán,
 - komunikační plán.
- Návštěvní řád:
 - Práva a povinnosti návštěvníků akce,
 - Práva a povinnosti pořadatelské a bezpečnostní služby
 - Úkoly pořadatelské a bezpečnostní služby.
- Komunikace
- Varování návštěvníků
- Bezpečnostní incidenty:
 - Stanovit procedury
 - Zavést Incident report
- Bezpečnostní kontroly:
 - Areálu před akcí
 - Dostatečný počet vstupů, aby se omezily fronty
 - Nejen detekce zakázaných předmětů, ale i detekce podezřelého chování
 - Detekovat podezřelé znaky i v blízkém okolí
 - Využívat vymežovací pásy a zábrany pro zpřehlednění prostoru před vstupy
- Vyřešit kontroly tak, aby bylo možné osobu vyvést
- Atd. [1]

Shrnutí

Kapitola měla za cíl poskytnout stručný přehled legislativních dokumentů, které ovlivňují pořádání hromadných společenských a kulturních akcí a také bezpečnost na nich. Důležitou částí jsou metodické pomůcky, které poskytují doporučení, jak řešit jednotlivé oblasti bezpečnosti. Všechno je to formou návodů a doporučení, metodické dokumenty nejsou závazné, ale pořadatel v nich může najít mnoho užitečných informací.

Literatura

- [1] Bezpečnostní standardy pro pořadatele letních sportovních, kulturních a společenských akcí. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha: Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstvo vnitra, 2019 [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/soubor/brozura-bezpecnostni-standardy-pro-poradatele-sportovnich-kulturnich-a-spolecenskych-akci.aspx>
- [2] Zákon č. 89/2012 Sb.: Zákon občanský zákoník. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-10-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast3>
- [3] Zákon č. 250/2016 Sb.: Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>
- [4] Zákon č. 133/1985 Sb.: Zákon České národní rady o požární ochraně. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1985-133>
- [5] Zákon č. 40/2009 Sb.: Zákon trestní zákoník. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>
- [6] Zákon č. 273/2008 Sb.: Zákon o Policii České republiky. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>
- [7] Zákon č. 553/1991 Sb.: Zákon České národní rady o obecní policii. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-553>
- [8] Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích (obecní zřízení). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- [9] Zákon č. 65/2017 Sb.: Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2017-65>
- [10] Zdravotnické zajištění kulturních a sportovních akcí. *Moravskoslezský kraj* [online]. Česká lékařská společnost J. E. Purkyně Společnosti urgentní medicíny a medicíny katastrof, 2014 [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/zdravotnictvi/zz_hromadnych_akci.pdf
- [11] Kulturní (a obdobné) akce pod otevřeným nebem: Metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj ČR. *Ministerstvo pro místní rozvoj ČR* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2019 [cit. 2020-11-19]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/getattachment/2c1cf770-585c-458e-867d-c342ff50e6d1/Kulturni-akce-pod-otevrenym-nebem.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf>

3. TRENDY U NÁSILNÝCH A TERORISTICKÝCH ÚTOKŮ

Bc. Tereza Šternová

Tato kapitola je zaměřena na trendy u násilných a teroristických útoků. Výstupy v této kapitole vycházejí z databáze, která byla v rámci několika projektů vytvářena. Databáze obsahuje útoky od roku 2014 po rok 2020. Rok 2014 je vnímán jako zlomový vznikem Islámského státu a zásadními změnami v rámci výběru cílů, ale taktéž modu operandi nejen u teroristických útoků, ale i u násilných útoků. Geograficky je zaměřena na oblast Evropy a západní části Ruska, a to z důvodů kulturních, politických a legislativních (právo držení zbraně atp.).

Útoky byly v případě teroristických útoků vybírány na základě definice Ministerstva vnitra ČR [1]. Pro účely našeho výzkumu je násilný útok vnímán jako útok za použití zbraně, jehož pachatel se svým činem snaží zastrašit občany nebo předat svým činem nějakou zprávu, ať už obětem nebo širšímu publiku.

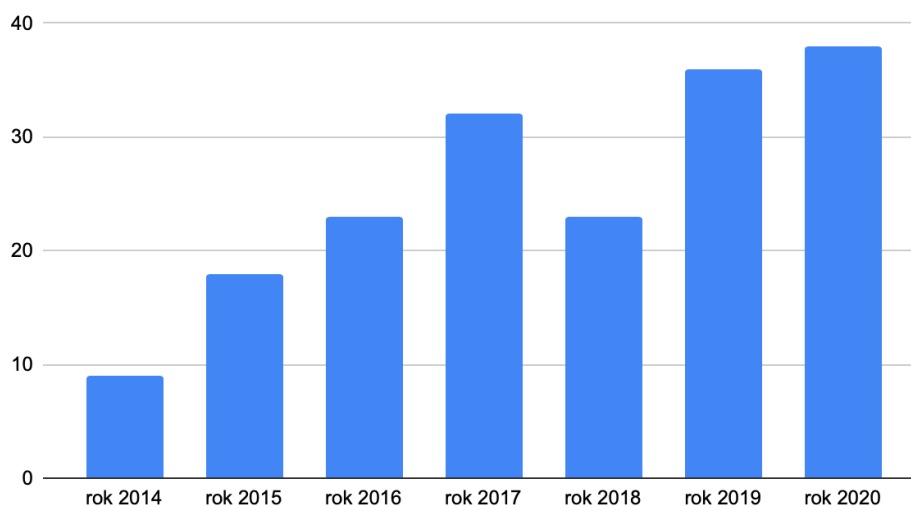
Databáze obsahuje 180 útoků v daném období.

Zaměříme se především na měkké cíle, jak uvádí Ministerstvo vnitra ČR "*termín "měkké cíle" (soft targets) není nikde přesně definován, toto označení je bezpečnostní komunitou používáno pro označení míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, která jsou pro tuto svou charakteristiku vybírány zejména v poslední době jako cíl takovýchto útoků, typicky útoků teroristických. Tím se liší měkké cíle od tzv. hard targets, tvrdých cílů, kterými jsou dobře chráněné a střežené objekty útoků (např. některé státní objekty, vojenské objekty, objekty dalších bezpečnostních složek, ale i některé dobře chráněné či střežené nestátní či komerční objekty)*" [2]. Tyto cíle jsou obecně označovány jako cíle tzv. západního stylu života (noční bary, restaurace, promenády, trhy), místa s velkou symbolikou, vysokou koncentrací lidí a minimální nebo žádnou možností zabezpečení. Jednotlivé cíle útoků jsou rozděleny do několika skupin, z nichž každá má svou podskupinu.

4.2 Útoky v průběhu let

V průběhu let se trend počtu útoků neustále zvyšuje (viz obrázek 1.), k poklesu dochází pouze v roce 2018, tento fenomén se nepodařilo vysvětlit. Zatímco v roce 2014 je evidováno 9 útoků, v roce 2020 je pak evidováno 38 útoků, a to i přes fakt, že v průběhu roku 2020 byla většina zemí EU pod částečným nebo úplným lockdownem v rámci protipandemických opatření ke snížení šíření SARS-CoV-19. Nejvyšší počet útoků je pak zaznamenán v únoru těsně před postupným zaváděním lockdownů napříč EU.

Počet útoků v letech 2014 - 2020

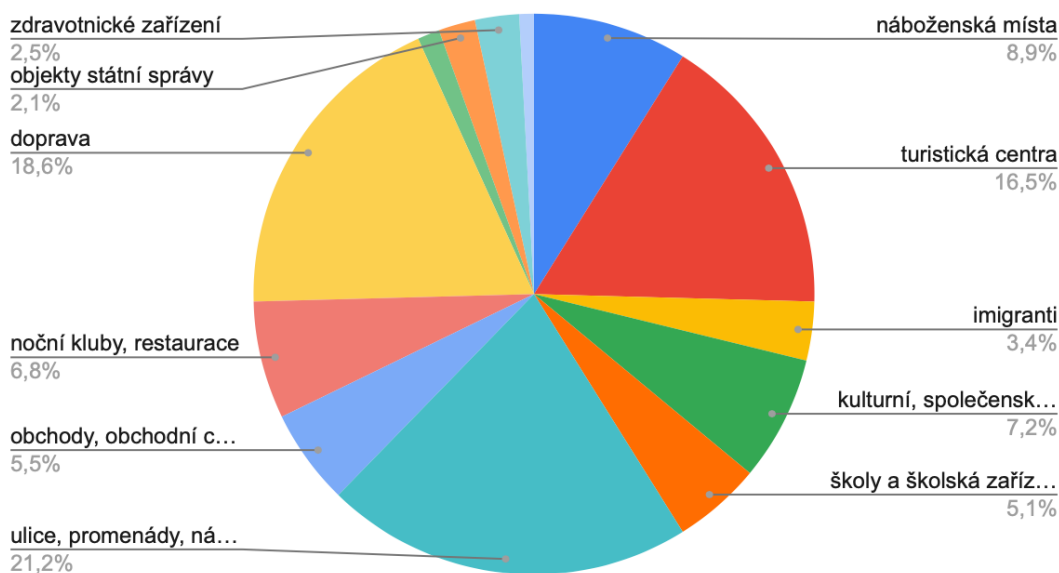

Obrázek 1. Počet útoků v letech 2014–2019 [3]

4.3 Druhy měkkých cílů

Mezi měkkými cíli jsou nejčastěji zastoupena veřejná místa s vysokou koncentrací osob jako jsou promenády, ulice a náměstí, jedná se o exponovaná místa daného města. Tato místa jsou cílem 21,2 % útoků. Dále pak jsou časté útoky na dopravní cíle, které jsou zastoupeny 18,6 %, turistické cíle jež tvoří 16,5 % útoků, náboženská místa pak tvoří 8,9 % a kulturní, společenské a sportovní akce, které tvoří 7,2 % útoků (viz obrázek 2.). Výběr cílů a jejich upřednostňování útočníky se v průběhu let proměňuje, aktuálním trendem je však výběr cílů, které ze své povahy nezabezpečené právě jako třeba hlavní promenáda daného města nebo náměstí za běžného dne. Útočník nemusí překonávat bezpečnostní opatření a vybrané místo může nepozorovaně několikrát navštívit před samotným útokem, jde tedy cestou nejmenšího odporu.

Typ měkkého cíle 2014 - 2020

Obrázek 2. Typ měkkého cíle [3]

Výběr cílů je taktéž dán aktuální propagandou teroristických skupin jako je Islámský stát či Al-Káida. Tyto aktuální trendy jsou často přebírány i u násilných útoků.

V roce 2020, který je značně ovlivněn šířením koronaviru SARS-CoV-19 a vládními opatřeními napříč EU, jsou veřejně přístupná místa jako jsou promenády, ulice a náměstí zastoupena v ještě větším poměru oproti předchozím letům. Nárůst lze pozorovat i u cílů jako jsou náboženská místa, kde byl naopak v předchozích letech sestupný trend. K navýšení dochází ale i u zdravotnických zařízení. U kulturních, společenských a sportovních akcí dochází naopak ke snížení počtu útoků, a to z důvodu omezení společenských aktivit v rámci protipandemických opatření.

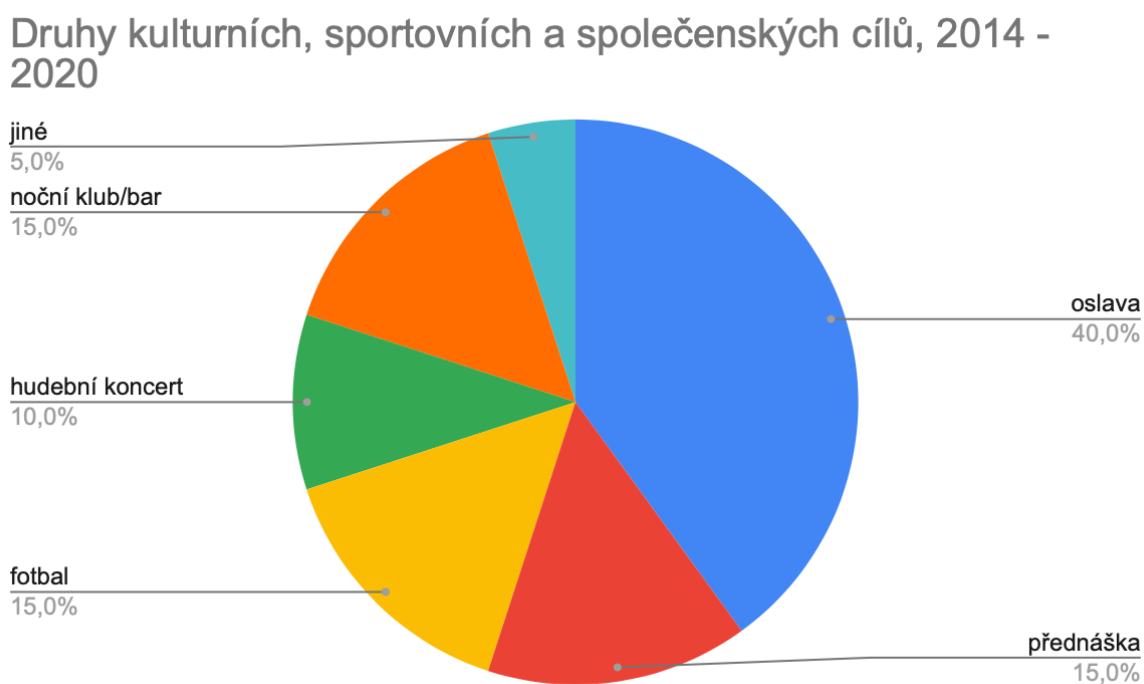
4.3.1 Kulturní, společenské a sportovní cíle

Méně zastoupenou podskupinou měkkých cílů jsou pak kulturní, společenské a sportovní akce. Důvodem, proč tento druh cíle není tak exponován je právě již zmíněná dostupnost cíle. Velmi často se jedná o akce, které mají režim vstupu s ostrahou, pro útočníka tedy představují větší riziko nezdařeného útoku. Nicméně přestože se jedná o méně exponovaná místa, v případě vykonaného útoku dochází k vyšším ztrátám nejen na životech, ale i ekonomickým, pro útočníka se tak tento druh cíle stává atraktivnější. Příkladem lze uvést útok na pařížský koncertní sál Bataclan spolu s pokusem na útok na fotbalový stadion Stade de France v průběhu zápasu Francie s Německem². Útočník odpálil nástražné zařízení ve chvíli, kdy byl odhalen bezpečnostní službou, když chtěl vstoupit s platným lístkem na tribunu. Následovaly ještě další dva výbuchy v blízkosti

² Útoky proběhly večer 13. listopadu 2015 na několika místech v Paříži, Francii

stadionu. V tomto případě se tedy útočníci nebyli schopni dostat na samotný zápas. Jiné to bylo v případě Bataclanu, kam se útočníci vyzbrojení útočnými puškami dostali. Návštěvnost koncertu byla okolo 1 500 osob, útoku podleho 89 obětí. V tomto ohledu je též nutné zmínit útok na koncert Ariany Grande v Manchesteru³. Zde si útočník vybral záměrně koncert americké popové zpěvačky, který měl návštěvnost okolo 14 200 osob, a to především mladých dospělých a dětí. Zvolil však také cestu menšího odporu, nesnažil se dostat přes ochranku, pouze vyčkal na konec koncertu a útok provedl ve veřejně přístupné výstupní hale, která vedla přímo k městské hromadné dopravě. Útoku podleho 23 osob a dalších 112 bylo hospitalizováno.

Nejčastějšími cíli v rámci kulturních, společenských a sportovních cílů jsou pak oslavy (40 %), přednášky (15 %), fotbalové zápasy či samotné kluby (15 %), noční kluby či bary (15 %), hudební koncerty (10 %) a jiné (viz obrázek 3.).

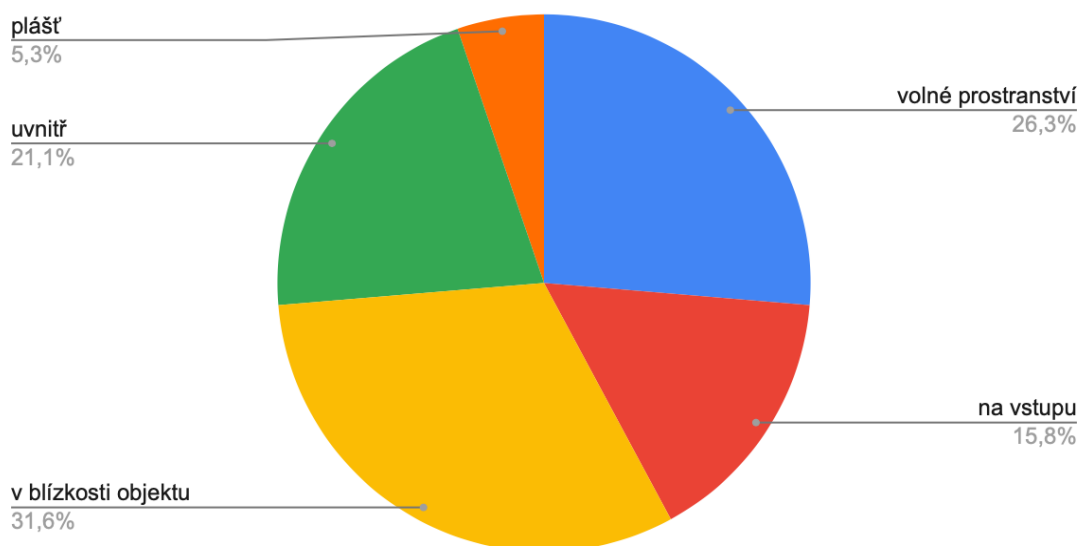

Obrázek 3. Druhy kulturních, společenských a sportovních cílů [3]

Postupný trend útoky směřovat na místa, která nejsou zabezpečena lze tedy spatřovat i u kulturních, společenských a sportovních akcí, kde uvnitř se odehrálo 21,1 % útoků, většina se odehrála buď přímo na vstupu, v blízkosti objektu nebo na volném prostranství u samotné akce (viz obrázek 4.).

³ 22. května 2017, Manchester, Velká Británie

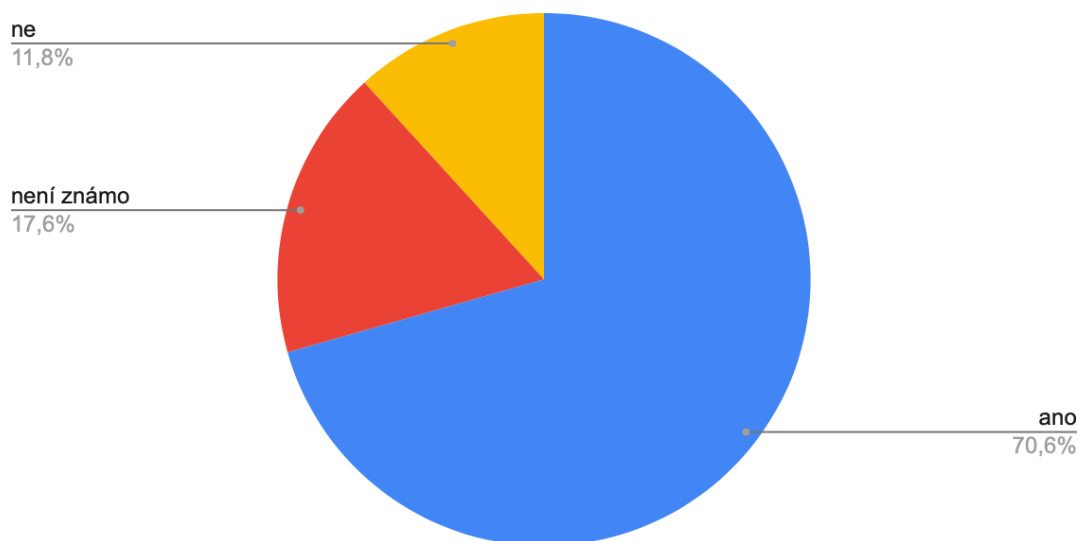
Epicentrum útoku - kulturní, společenské a sportovní akce, 2014 - 2020

Obrázek 4. Epicentrum útoku [3]

Již zmíněná přítomnost bezpečnostní služby hraje velkou roli při výběru cíle útoku. Zatímco některé druhy cílů ze své povahy nejsou opatřené bezpečnostní službou, velké množství kulturních, společenských a sportovních akcí mají alespoň nějaký druh zabezpečení, až 70 % akcí, kde byly spáchány útoky, mělo bezpečnostní službu alespoň na vstupu (viz obrázek 5.). Přítomnost bezpečnostní služby hraje velkou roli při odrazení útočníka k útoku na daný cíl.

Přítomnost bezpečnostní služby na vstupu - kulturní, společenské a sportovní akce, 2014 - 2020

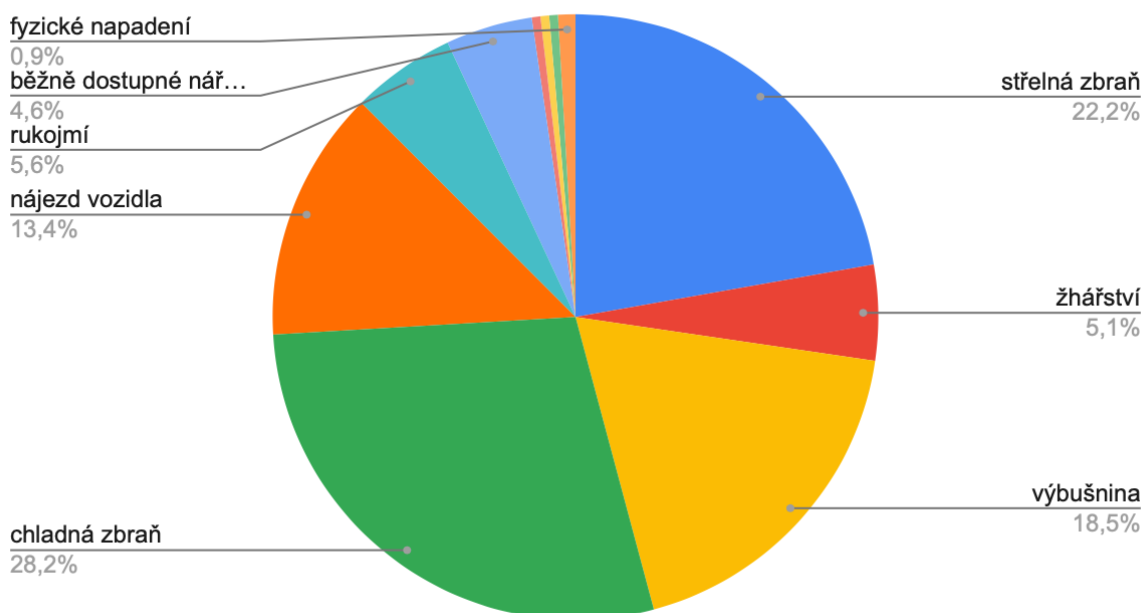

Obrázek 5. Přítomnost bezpečnostní služby na vstupu [3]

4.4 Modus operandi

Modus operandi (dále jen MO) je dán především dostupností dané zbraně pro útočníka, ale také výběrem cíle. Obecně převažují útoky chladnou zbraní (kde hraje roli především dostupnost), střelnou zbraní a za použití výbušniny či nájezdem vozidla (viz obrázek 6.).

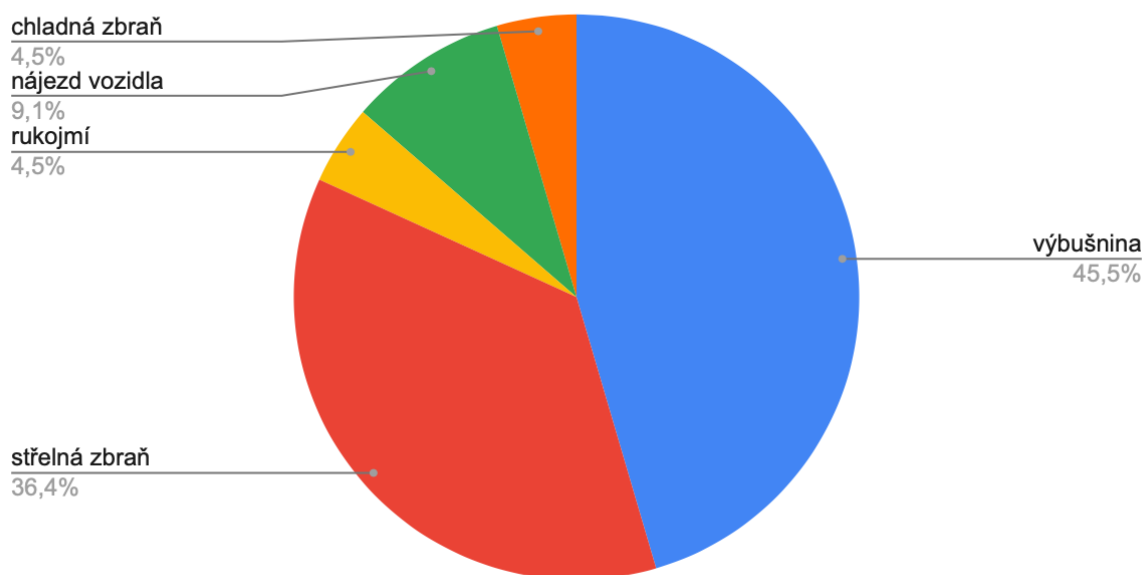
Modus operandi 2014 - 2020

Obrázek 6. Modus operandi u všech cílů [3]

U kulturních, společenských a sportovních cílů se pak setkáváme s poměrně odlišným rozložením MO, tento fenomén je dán především přístupností a zabezpečením akce. U tohoto druhu cílů musí útočník strávit více času přípravou a strategií, aby jeho útok byl úspěšný, proto vynaloží i více zdrojů při výběru či přípravě MO. U těchto cílů se tedy setkáváme především s útoky za použití výbušniny (45,5 %) a střelné zbraně (36,4 %) (viz obrázek 7.). V případě výbušniny se pak často jedná o sebevražedného útočníka. U akcí, které jsou konány na volném prostranství, jako třeba vánoční trhy nebo oslavy, se pak většinou setkáváme s útokem střelnou zbraní, chladnou zbraní a nájezdem vozidla (např. útok v při vyvrcholení oslav Bastille Day, 14. července 2016, Nice, Francie). U vánočních trhů často dochází ke spojení MO, a to chladná či střelná zbraň a nájezd vozidlem. V případě útoků na noční kluby a koncerty se pak setkáváme především s útoky za použití výbušniny a střelné zbraně či obojího najednou.

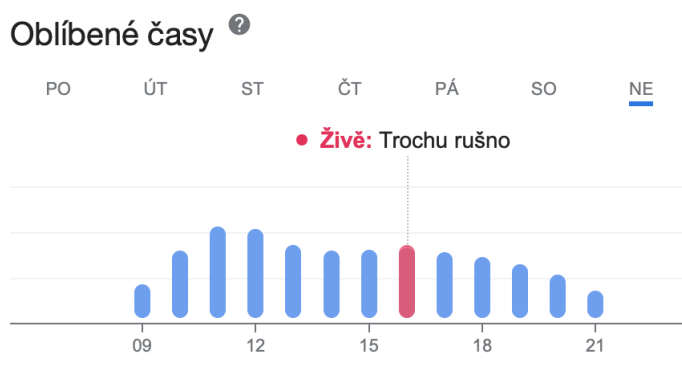
Modus operandi - kulturní, společenské a sportovní akce, 2014 - 2020

Obrázek 7. Modus operandi - Kulturní, společenské a sportovní akce [3]

4.5 Výběr času útoku

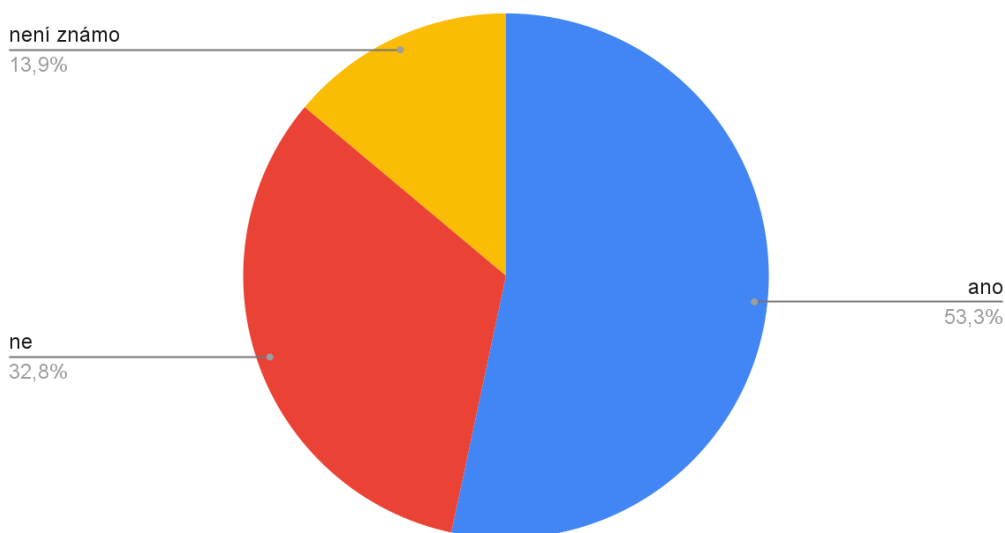
Jak již bylo zmíněno, u kulturních, společenských a sportovních akcí jako cílů dochází ze strany útočníka k pečlivější přípravě, s čímž souvisí i výběr času útoku. Pro většinu cílů je možné určit dobu, kdy je na daném místě nejvíce osob (ta je nazývána pro tyto potřeby z anglického originálu "peak"). Určit tento čas lze buď sběrem informací, a to tak, že se útočník na dané místo vypraví a několik dní ho sleduje, a nebo je možné tuto informaci vysledovat i on-line pouhým zadáním do vyhledávače Google (viz obrázek 8.).

Obrázek 8. Oblíbené časy, Pražský orloj, neděle [4]

U 53,3 % procent ze všech útoků dochází k výběru času právě na "peak", dalších 32,2 % je mimo tento "peak" a u 13,9 % nebylo možné určit, zda se o "peak" jednalo či ne (viz obrázek 9.).

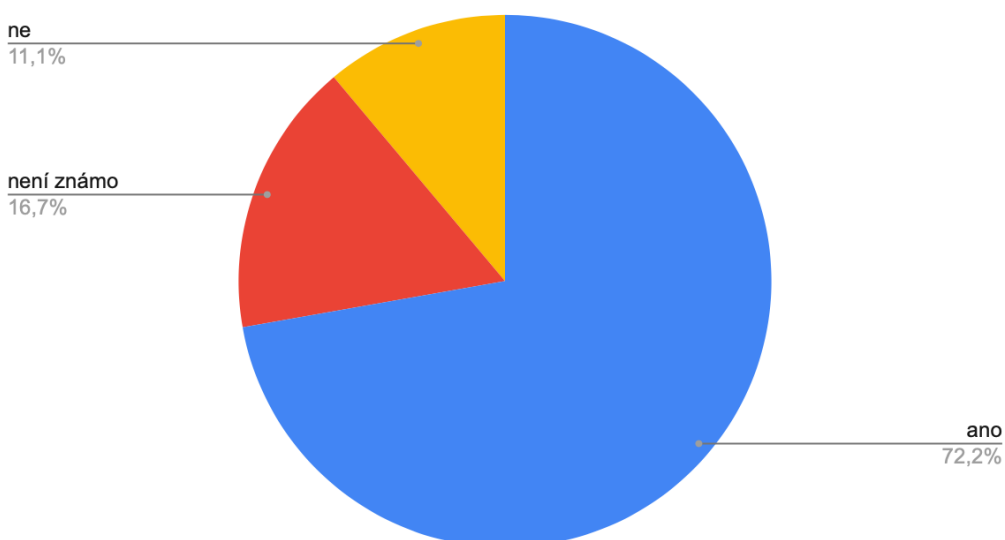
"Peak" - doba nejvyššího provozu daného cíle

Obrázek 9. Peak u všech cílů [3]

U kulturních, společenských a sportovních akcí je však poměr jiný, v 72 % došlo k útoku v čase největšího provozu dané akce. Za takový moment lze vnímat jak průběh dané akce ve chvíli, kdy je přítomno nejvíce osob (např. vrchol oslav Bastille Day, 14. července 2016, Nice, Francie), ale také na vstupu, kde se tvoří fronty osob čekajících na vpuštění dovnitř nebo naopak houfy osob opouštějící danou akci ihned po jejím konci (koncert Ariany Grande, 22. května 2017, Manchester Arena, Manchester, Velká Británie).

Peak - kulturní, společenské a sportovní akce, 2014 - 2020

Obrázek 10. Peak – kulturní, společenské a sportovní akce [3]

Závěr

V průběhu sledovaného období se mění nejen výběr cílů preferovaných útočníky, ale i využití MO, a to jak obecně, tak i s ohledem na výběr cíle. V obou kategoriích lze sledovat zvolení cesty tzv. nejmenšího odporu. Útočník si většinou vybírá snadnější cíle, u kterých není nutné překonávat bezpečnostní opatření a zároveň používá zbraně snáze opatřitelné. U kulturních, společenských a sportovních akcí se tento trend projevuje především ve snaze útočit na vstupu nebo v okolí akce. Co se však výběru zbraní týče, tam nadále přetrvávají zbraně, které je náročnější si opatřit nebo vyrobit. Jedná se o střelné zbraně a výbušniny. Jak již bylo zmíněno výše, u těchto cílů útočník pečlivěji vybírá i čas útoku. Lze tedy říci, že se jedná o útoky déle plánované, o čemž nasvědčuje i výběr MO. Výsledný dopad na životy a ekonomický dopad uskutečněného útoku bývá oproti jiným cílům vyšší. Přesto, že se tedy objevuje v četnosti útoků až na pátém místě, tvoří tak velmi podstatnou skupinu cílů. Symbolický je také pro již zmíněný tzv. západní způsob života, jenž tyto kulturní, společenské a sportovní akce reprezentují.

Literatura:

- [1] Definice terorismu. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online] MVČR: ©2019. [cit. 29. 9. 2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-terorismu.aspx>
- [2] Ochrana měkkých cílů. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online] MVČR: ©2019. [cit. 29. 9. 2020]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx>
- [3] *DoVA: Aplikace pro správu databáze teroristických útoků* [online]. Praha [cit. 2021-10-29]. Dostupné z: <https://dova.stpi.cz/>
- [4] Pražský orloj. *Google* [online]. [cit. 2021-12-09]. Dostupné z: <https://www.google.com/search?q=pra%C5%BESk%C3%BD+or-loj&oq=pra%C5%BESk%C3%BD+or-loj&aqs=chrome..69i57j46i175i199i512j0i512l8.3329j0j9&sourceid=chrome&ie=UTF-8>

4. POSOUZENÍ BEZPEČNOSTI

Ing. Dora Kotková, Ph.D.

Posouzení bezpečnosti konkrétní hromadné společenské nebo kulturní akce je jedním z prvních kroků, které je potřeba z pohledu bezpečnosti udělat. Je nutné poznat, jaká je úroveň současného zabezpečení (pokud vůbec existuje), odhalit možné hrozby a vyhodnotit, jaká je pravděpodobnost, že tyto hrozby nastanou, a jaký dopad budou mít na námi chráněné zájmy.

Pokud posouzení bezpečnosti provádíme z pohledu ochrany měkkých cílů, pracujeme pouze s jedním aktivem, a to jsou lidé. Jedná se ale o příliš obecné vymezení, a proto je nutné dále definovat jednotlivé skupiny, které se na dané akci budou pohybovat – návštěvníci, účinkující, zaměstnanci atd. Každá z nich je specifická účelem jejich přítomnosti na akci, prostorem, kde se pohybují (pódium, zákulisí, místa pro sezení a stání atd.), možnostmi je dopředu informovat o nastavení bezpečnosti nebo je dokonce proškolit pro bezpečnostní incidenty.

Při stanovení hrozeb je možné vycházet z různých metodik nebo odborné literatury, které vznikly se zaměřením na ochranu měkkých cílů. Podrobně jsou rozpracovány v metodice Ministerstva vnitra České republiky „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí“. Stručně je možné stanovit tyto základní hrozby:

- Napadení běžně dostupným nástrojem nebo nářadím
- Napadení chladnou zbraní
- Napadení střelnou zbraní
- Nájezd vozidlem
- Sebevražedný útok pomocí výbušniny
- Výbušnina v zaparkovaném vozidle
- Žhářství
- Odložené zavazadlo s podezřením na umístění výbušniny
- Fyzické napadení beze zbraně
- Verbální agrese s potenciálem eskalace do fyzického konfliktu

V současnosti existuje velké množství různých metod, jak posoudit bezpečnost. Odborně se nazývají analýzy rizik, ale v praxi je možné se setkat i s pojmem vyhodnocení ohroženosti. U každé z nich je nutné prozkoumat, zda je vhodná na účely, na jaké ji potřebujeme. Jsou analýzy, které zjišťují např. příčiny chyb ve výrobním procesu. Ty jsou pro naše potřeby v základu nepoužitelné, ale je možné je upravit a přizpůsobit. To se také často děje, že použijete základ metody, ale změníte ji podle potřeb.

Pro analýzu rizik pro měkké cíle lze využít tyto metody:

- Check-list
- FMEA

- CARVER
- PNH
- Vyhodnocení ohroženosti MC (dle MV ČR)

V následujících kapitolách jsou tyto metody rozepsány podrobněji s výjimkou Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle. Tento dokument [1] je dostupný na stránkách Ministerstva vnitra a je velmi dobře zpracován a vysvětlen. Cílem této kapitoly je seznámit čtenáře s dalšími metodami, které jsou použitelné, ale ne tak moc známé.

Vytvořit dobrou analýzu rizik má bonus samozřejmě v tom, že si vyhodnotíte, s čím máte největší problém. Ale další přidanou hodnotou je samotný proces tvorby analýzy, kdy musíte konkrétní objekt nebo akci poznat do detailů, projdete poznáním, kde máte slabá místa a jak je vyřešit.

4.1 Check-list

Metoda check-list funguje na principu předem stanovených otázek, na které je odpověď ANO/NE. Může se přidat ještě ČÁSTEČNĚ. Velkou předností je rychlost zpracování a následné vyhodnocení. Otázky se tvoří tak, že odpověď NE je vždy špatně a je nutné se na daný bod zaměřit. Vychází se ze směrnic, norem, zákonů, smluv atd. Často se využívá pro hledání hrozeb, nedostatků, odchylek atd.

Tabulka 1. Příklad check-listu

Perimetr	ANO	NE
Je perimetr oplocen?	x	
Je realizována kontrola na vstupních bodech?		x

4.2 FMEA

Metoda FMEA vznikla původně pro hledání vad ve výrobním procesu. Hodnotící kritéria jsou ale vhodná i pro měkké cíle, proto se využívá v upravené podobě. Zůstala kritéria, která se posuzují, ale změnila se vyhodnocovací tabulky. Výsledkem je součin hodnot.

Kritéria:

- Závažnost/Význam
- Výskyt
- Odhalitelnost

Míra závažnosti	Kritéria závažnosti	Bodové ohodnocení
Velmi vysoká	Smrt skupiny osob	10
	Smrt jednotlivce	9
	Těžký úraz více osob	8
Vysoká	Těžký úraz jedné osoby	7
	Lehký úraz více osob	6
Střední	Lehký úraz jedné osoby	5
	Malý úraz více osob	4
Nízká	Úraz jedné osoby	3
	Mírné poškození zdraví	2
Žádná	Bez poškození zdraví	1

Obrázek 11. Hodnotící tabulka pro závažnost [2]

Pravděpodobnost výskytu	Četnost výskytu	Ohodnocení
Velmi vysoká	1x za den	10
	1x za týden	9
	1x za 2 týdny	8
Vysoká	1x za měsíc	7
	1x za 3 měsíce	6
Střední	1x za 6 měsíců	5
	1x za rok	4
Malá	1x za 5 let	3
	1x za 10 let	2
Zanedbatelná	1x za 50 let	1

Obrázek 12. Hodnotící tabulka pro výskyt [2]

Míra odhalení	Pravděpodobnost odhalení	Bodové ohodnocení
Neodhalitelné	Nemožná detekce	10
	Nepravděpodobná detekce	9
	Velmi nízká pravděpodobnost detekce	8
Těžce odhalitelné	Nízká pravděpodobnost detekce	7
	Střední pravděpodobnost detekce	6
Středně odhalitelné	Poloviční pravděpodobnost detekce	5
	Vysoká pravděpodobnost detekce	4
Lehce odhalitelné	Velmi vysoká pravděpodobnost vysoká	3
	Téměř vždy odhalitelná	2
Zjevné	Vždy odhalitelná	1

Obrázek 13. Hodnotící tabulka pro odhalitelnost [2]

4.3 CARVER

Metoda CARVER má velkou výhodu, že se na daný objekt nebo akci dívá z pohledu útočníka. Díky tomu je lépe pochopitelné, jak útočník přemýšlí a jaké faktory jsou pro něj důležité.

Posuzovaná kritéria:

- Kritičnost
- Přístupnost
- Obnovitelnost
- Zranitelnost
- Vliv na obyvatelstvo
- Rozpoznatelnost [26]

Výsledné riziko je součet kritérií.

4.3.1 Kritičnost

Tento faktor určuje, jak významný je daný cíl pro společnost.

Faktor kritičnosti		
Kvalitativní hodnocení	Kritéria	Číselné hodnoty
Velmi nízké	Malý význam	1
Nízké	Vyšší význam	2
Střední	Značný význam	3
Vysoké	Velký význam	4
Velmi vysoké	Velmi velký význam	5

Obrázek 14. Faktor kritičnosti [3]

4.3.2 Přístupnost

V tomto bodě se hodnotí bezpečnostní opatření.

Faktor přístupnosti		
Kvalitativní hodnocení	Kritéria	Číselné hodnoty
Velmi nízké	Nepřístupné, velmi komplikovaný přístup	1
Nízké	Komplikovaný přístup	2
Střední	Přístup za použití násilí	3
Vysoké	Těžce přístupné	4
Velmi vysoké	Přístupné, jednoduchý přístup	5

Obrázek 15. Faktor přístupnosti [3]

4.3.3 Obnovitelnost

Pro analýzu je důležitá také doba obnovení cíle,

Faktor obnovitelnosti		
Kvalitativní hodnocení	Kritéria	Číselné hodnoty
Velmi nízké	Do týdne	1
Nízké	Do dvou týdnů	2
Střední	Do měsíce	3
Vysoké	Do roku	4
Velmi vysoké	Více jak jeden rok	5

Obrázek 16. Faktor obnovitelnosti [3]

4.3.4 Zranitelnost

Tento faktor posuzuje, jaké nasazení musí mít útočník na realizaci útoku a jaké budou následky.

Faktor zranitelnosti		
Kvalitativní hodnocení	Kritéria	Číselné hodnoty
Velmi nízké	Maximální nasazení, zanedbatelné následky	1
Nízké	Vysoké nasazení, následky nízké	2
Střední	Střední nasazení, následky znatelné	3
Vysoké	Minimální nasazení, následky vysoké	4
Velmi vysoké	Minimální nasazení, následky hrozivé	5

Obrázek 17. Faktor zranitelnosti [3]

4.3.5 Vliv na obyvatelstvo

Faktor vliv na životy lidí		
Kvalitativní hodnocení	Kritéria	Číselné hodnoty
Velmi nízké	Bez úmrtí	1
Nízké	1 – 10 mrtvých	2
Střední	11 – 100 mrtvých	3
Vysoké	101 – 500 mrtvých	4
Velmi vysoké	Nad 500 mrtvých	5

Obrázek 18. Faktor vliv na životy lidí [3]

4.3.6 Rozpoznatelnost

V tomto bodě se hodnotí, kolik informací můžeme zjistit o daném cíli. Jedná se o skutečnost, kterou si spousta majitelů objektů, bezpečnostních managerů nebo pořadatelů akcí neuvědomuje, že by mohl být bezpečnostní problém. Když se mohu na dané místo podívat pomocí virtuální prohlídky (např. do škol, muzeí atd.), fotografií nebo videí, je pro útočníka snazší se v daném prostoru orientovat. Dopředu si naplánuje, jak bude postupovat atd.

Faktor rozpoznatelnosti		
Kvalitativní hodnocení	Kritéria	Číselné hodnoty
Velmi nízké	Minimum informací, maximální úsilí	1
Nízké	Malé množství informací, vysoké úsilí	2
Střední	Střední množství informací, přiměřené úsilí	3
Vysoké	Dostatečné množství informací, vynaložení nízké úsilí	4
Velmi vysoké	Kompletní údaje, skoro žádné úsilí	5

Obrázek 19. Faktor rozpoznatelnosti [3]

4.4 PNH

Metoda PNH je v praxi hodně využívána. Její výhodou je, že je velmi jednoduchá, pochopitelná a rychlá. Hodnotící kritéria jsou:

- Pravděpodobnost vzniku hrozby – P
- Závažnost následků – N
- Názor hodnotitelů – H

Výsledkem je součin kritérií.

Pravděpodobnost vzniku hrozby	Hodnocení
Zanedbatelná	1
Nepravděpodobná	2
Pravděpodobná	3
Velmi pravděpodobná	4
Téměř jistá	5

Obrázek 20. Pravděpodobnost vzniku hrozby [4]

Závažnost následků	Hodnocení
Bez následků	1
Mírné následky	2
Významné následky	3
Velmi významné následky	4
Katastrofické následky	5

Obrázek 21. Závažnost následků [4]

Názor hodnotitelů	Hodnocení
Zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	1
Malý vliv na míru nebezpečí a ohrožení	2
Větší, zanedbatelný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	3
Velký a významný vliv na míru nebezpečí a ohrožení	4
Více významných a nepříznivých vlivů na závažnost a následky ohrožení a nebezpečí	5

Obrázek 22. Názor hodnotitelů [4]

Závěr

Jak bylo uvedeno v úvodu kapitoly, v dnešní době existuje velké množství různých analýz rizik. Ne všechny lze použít pro potřeby ochrany měkkých cílů, a i část z těch zbývajících je potřeba si upravit, ale pro lepší úroveň bezpečnosti je nezbytné tímto procesem projít. Při návrhu bezpečnostních opatření je můžeme konkrétně zacílit na daný problém a na nejslabší místo.

Literatura:

- [1] KALVACH, Zdeněk a Benedikt VANGELI. Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle: aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-12-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/soubor/vyhodnoceni-ohrozenosti-mekkeho-cile.aspx>
- [2] ČAJKOVÁ, Nikola. *Možnosti zabezpečení učitelů a studentů před teroristickými útoky v budově U5 na UTB ve Zlíně*. Zlín, 2019. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
- [3] BLAHŮŠOVÁ, Lucie. *Analýza měkkých cílů na Moravě*. Zlín, 2016. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

[4] BUREŠOVÁ, Soňa. *Bezpečnostní audit ve vybraném potravinářském podniku*. Zlín, 2019. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

5. MOŽNOSTI ZABEZPEČENÍ

Ing. Zdeněk Kalvach, Ing. Lukáš Kotek, Mgr. Klára Jenčková

Kapitola se zabývá možnostmi, jak zabezpečit hromadnou společenskou nebo kulturní akci, s cílem poskytnout přehled efektivních nástrojů. V současnosti existuje velké množství různých technických prostředků, doporučení na netechnické bezpečnostní opatření, které jsou zejména založené na organizačních a režimových opatření, bezpečnostní dokumentaci apod. Pro začínající pořadatele, nebo pro ty, kteří se bezpečnostní zatím moc nezabývali, to může být matoucí a na začátek velmi komplikované se v množství informací zorientovat. Tato kapitola představuje stručný přehled vhodných možností, které jsou pro hromadné akce v praxi využívané. Samozřejmě velmi záleží na typu akce, na lokalitě, na finančních možnostech atd.

5.1 Opatření netechnického charakteru

Pořadatel hromadných společenských a kulturních akcí má celou řadu nástrojů, jak svou akci zabezpečit. Jak předurčuje osnova této knihy, konkrétní opatření zde dělíme na technického a netechnického charakteru a v této podkapitole se budeme zabývat možnostmi tzv. netechnickými.

Hned v úvodu bych se rád pozastavil nad samotným názvoslovím, které v této knize používáme. Dělení na technická a netechnická opatření jako by zdůrazňovalo, že primát představují možnosti technické. Vše ostatní se označuje česky nepřiliš vhodným slovem netechnická. Přitom realita je taková, že pořadatelé akcí mnohdy nedisponují takřka žádnou technikou a úvahy nad zabezpečením akce začínají právě na úrovni zejména různých režimových opatření, nastavením spolupráce s dalšími podpůrnými subjekty a analýzou hrozeb. Až v momentu, kdy se nelze obejít bez technických nástrojů, které rozšíří dosah potřebných opatření, dochází na poptávání vhodných technických nástrojů.

V této podkapitole se tedy budeme zabývat bezpečnostními opatřeními využitelnými při zabezpečení hromadných společenských a kulturních akcí, která nevyžadují technická řešení. Vycházet budeme z metodických dokumentů Ministerstva vnitra ČR, rešerše opatření uvedených ve výzkumném projektu Soft Targets Protection Institute a zkušeností autorského týmu se zajištěním bezpečnosti hromadných společenských a kulturních akcí.

5.1.1 Bezpečnostní přístup

Před samotným výčtem možných opatření je vhodné zdůraznit, že se bezpečnostní opatření nezaměřují jen na akutní řešení incidentů, respektive útoků. Ale že zahrnují vše, co vede k odstrašení, včasné detekci, správné okamžité reakci a zmírnění dopadu incidentu. Z toho by měl vycházet celkový bezpečnostní přístup pořadatele akce.

Snahou bezpečnostního plánu by mělo být přijetí bezpečnostních opatření tak, aby pro každý zvažovaný způsob provedení útoku (modus operandi), a to pro každou jeho

variantu z hlediska načasování a lokalizace, měl připravené opatření pro odstrašení, včasnou detekci, okamžitou reakci a zmírnění dopadu incidentu. Dle charakteru akce, osobností ve vedení organizace, finančních možností, zkušeností bezpečnostního manažera a dalších nuancí je pak volen konkrétní způsob, respektive konkrétní bezpečnostní opatření, které vede k požadovanému účinku.

5.1.2 Tvorba bezpečnostní strategie a plánů

Tím naprosto nejdůležitějším bezpečnostním opatřením jsou úvahy nad zabezpečením akce. Záměrně zde nemluvíme o "dokumentech", neboť ty jsou samy o sobě jen potištěným papírem, kterým v mnohých případech bezpečnostní dokumentace zůstává. Úvahy lze na rozdíl od papírů špatně kvantifikovat, proto jsou nepopulární při kontrolách efektivity vynaložení prostředků a dokazování zodpovědnosti pomocí dokumentace.

Na začátku zabezpečování akce jsou prvotní úvahy, které jsou obvykle motivovány obavami z rizik, špatné zkušenosti, požadavky partnerů akce, pojišťoven, nadřízených, tlak ze strany spoluorganizátorů, veřejnosti, médií apod. Jsou případy, kdy je někdo z vedení organizace okouzlen určitou technologií a je přesvědčen, že její instalací významně prospěje bezpečnosti. V jiných případech je někdo z vedení organizace pod vlivem známého, který dodává určité bezpečnostní řešení a nechá se přesvědčit, že právě toto řešení je nezbytné. V jiných případech se vedení organizace obává negativní mediální pozornosti, pokud by nevyřešili určitý problém, na který média poukázala u obdobné akce. Tyto různé důvody jsou pak často tím hlavním, co pak určuje finální způsob, jakým je akce bezpečnostně vyřešena. V tom je však mnohdy problém, neboť pořadatel často uspokojí pouze tuto prvotní potřebu, neřeší však bezpečnost odborně, komplexně a důsledně. Tím si vyřeší problém (s pojišťovnou, s vedením, s médii, s kolegy), ale nikoli nutně bezpečnost akce. Právě proto je základem pro kvalitní zabezpečení precizní rozvaha o tom, co chci chránit, co může tento tzv. chráněný zájem ohrožovat, jakým způsobem může k ohrožení dojít, kdy a kde může k ohrožení dojít a jakým způsobem bude nejvhodnější vybrat protiopatření k odrazení incidentu, včasnou detekci vzniku incidentu, okamžitou reakci po incidentu a zmírnění dopadu incidentu.

5.1.3 Ohroženost akce

K ujasnění výše zmíněného je nejlepší začít s vyhodnocením ohroženosti akce. Metod, jak ohroženost hodnotit, je více. Všechny však spojuje jeden cíl, kterým je ujasnění a porovnání pravděpodobnosti a dopadu jednotlivých hrozeb, tak aby se zvažované incidenty seřadily podle priority. Pro kvalitní vyhodnocení ohroženosti je ze všeho nejdůležitější znalost detailů akce a znalost způsobů provedení možných útoků. Pro vyhodnocení ohroženosti si potřebuji každý útok (napadení nožem, umístění výbušniny, nájezd vozidla) představit na své akci, představit si tento útok na konkrétních místech, v několika různých časech (když se tam pohybuje hodně lidí, když se akce připravuje, když lidé odcházejí apod.), představit si i personál, ostrahu, pokusit se vcítit do toho, jak jsou všímaví k podezřelým osobám, předmětům, vozidlům. Zároveň se umět vcítit i do útočníka – dostane se bez povšimnutí do míst s velkou koncentrací osob? Dokáže projít

okolo ostražky? Kde by bylo nejhroší, aby začal střílet? Pomocí těchto vizualizací je dobré ujasňovat ohroženost a také začít formovat bezpečnostní přístup.

Metodika Vyhodnocení ohroženosti MV ČR rozlišuje několik základních zdrojů hrozeb:

1. násilníci zapojení do klasické kriminální činnosti;
2. psychicky nemocné osoby;
3. mstící se zaměstnanci nebo klienti;
4. skupiny organizovaného zločinu;
5. extremisté a osoby útočící z nenávisti (tzv. hate crime);
6. teroristé. [1]

První tři zmiňované skupiny budou pro měkké cíle relevantní téměř s jistotou vždy. Úvahy by tedy měly směřovat k ujasnění toho, zda je připravovaná hromadná akce atraktivní pro skupiny organizovaného zločinu, extremisty, případně teroristy. Jakkoli je přesné odhadnutí atraktivity náročné, lze z pozice laika rámcově určit, zda riziko zcela vyloučit anebo zahrnout do dalších úvah.

Co se týče skupin organizovaného zločinu, tento zdroj hrozeb považujeme za relevantní tehdy, kdy se akce účastní osoba, která by mohla být pro tento zdroj hrozeb atraktivní pro svou kontroverzní společenskou či podnikatelskou činnost.

Pro extremistické skupiny může být akce atraktivní tehdy, pokud se jakkoli týká jim nepřátelských skupin osob či témat, která je provokují k protiakcím. Typicky jde o témata náboženská, sexuální, národnostní, případně témata silně rezonující s některým akutně vyhoceným společenským tématem (z dnešní doby např. akce týkající se vládních a samosprávných protiepidemických opatření).

Ohroženost ze strany teroristických zdrojů lze očekávat vždy, je-li akce v turisticky mimořádně atraktivní lokalitě, případně pokud je symbolickou akcí západního způsobu života.

Ujasnění zdrojů hrozeb děláme proto, že každá z těchto hrozeb představuje odlišný výčet způsobů napadení, které je třeba pro akci dále zvážit. A to pak zásadně ovlivňuje to, jaký bezpečnostní systém i jaká dílčí bezpečnostní opatření budete potřebovat.

Rozdíl je podrobněji popsán v metodice MV ČR. Základně vypadá takto:

Pro všechny měkké cíle je třeba počítat s následujícími typy útoků:

1. napadení chladnou zbraní (bodné, sečné, tupé apod.);
2. napadení střelnou zbraní (krátkou, dlouhou);
3. žhářský útok;
4. braní rukojmí a barikádová situace;

5. napadení měkkého cíle davem (násilná shromáždění);
6. výbušnina v poštovní zásilce;
7. jedovatá látka v poštovní zásilce;
8. nastražení imitace výbušniny;
9. falešné oznámení umístění výbušniny (popř. jiných nebezpečných látek). [1]

Pokud je akce atraktivní pro organizovaný zločin, je nutné přidat i následující:

10. výbušnina v zaparkovaném vozidle;
11. umístění výbušniny do určitého prostoru (bez přítomnosti útočnicka, např. odložené zavazadlo);
12. únos osoby. [1]

Pokud je akce atraktivní pro extremisty, pak je třeba přidat i následující:

13. fyzické napadení v blízkém okolí objektu (zejména napadení osob atraktivních pro útočníky svou symbolikou);
14. verbální agrese (jednotlivce či skupiny) s hanlivými prvky a potenciálem přerůst do fyzického násilí v blízkém okolí objektu. [1]

A je-li akce atraktivní pro teroristy, pak ke všem předchozím i následující:

15. sebevražedný útok s použitím výbušniny;
16. nájezd vozidla s výbušninou se sebevražedným útočnickem;
17. útok nájezdem vozidla do lidí. [1]

5.1.4 Bezpečnostní strategie

Bezpečnostní strategie tedy vzniká poté, co si dokážeme sestavit seznam všech relevantních způsobů provedení útoku a tento seznam seřadit podle priority. Když rozumíme tomu, co můžeme čekat, začneme s ohledem na charakter akce, finance, množství personálu, přítomnost ostrahy a další nuance formulovat obecný rámec toho, jak budeme akci bezpečnostně pojímat. Budeme účastníky akce moci spolehlivě oddělit od okolí? A má to vzhledem k reálné možnosti vstupní kontroly smysl? Dokážeme zkontrolovat vnitřní prostory proti výbušninám nebo budeme považovat vnitřní prostor za "veřejný" a tedy rizikový? Můžeme využít technologií typu rentgen a detektor kovu při vstupu? A jak budou řešeny vjezdy vozidel? Máme k dispozici nějaký bezpečnostní personál? A pokud ano, na jaké je úrovni? Umí reagovat na incidenty nebo i detekovat podezřelé aktivity? Tyto a další otázky vedou k prvním, zatím obecným bezpečnostním cílům, respektive k formulaci bezpečnostního přístupu.

Strategie by měla poctivě reflektovat vlastní možnosti, charakter akce i míru rizik. Z pohledu bezpečnostních expertů by se ale měla především zaměřit na skutečné a specifické potřeby dané akce. Každá akce je jiná už jen proto, že týmy, které ji zajišťují jsou jiné.

Jak tedy určit bezpečnostní strategii? Základně rozdělujeme pro zabezpečení hromadných akcí tři bezpečnostní strategie:

- **strategie pro soukromou akci**
- **strategie pro akci s perimetrem oddělujícím veřejnou a neveřejnou část**
- **strategie pro otevřenou akci**

Jejich hlavní rozdíl spočívá v možnosti oddělení osob účastnících se akce od veřejnosti v okolí a v míře nebezpečí uvnitř prostoru, kde se akce odehrává. Platí to jak pro venkovní akce, tak pro akce pořádané uvnitř objektů.

Strategii pro soukromou akci volíme v případě, že jsme schopni vzhledem k charakteru akce i našich reálných možnostech bezpečnostních opatření spolehlivě oddělit chráněné osoby od okolí a je reálné provádět důslednou kontrolu všech osob, vozidel a předmětů, které vstupují či vjíždějí do chráněné zóny. Tato strategie je mimořádně obtížná na zajištění, a proto se objevuje velmi zřídka. V praxi ji nelze realizovat bez úzké součinnosti s policií, která spolupracuje nebo dokonce vynucuje spolupráci všech zapojených subjektů. Pokud tohoto nejsme reálně schopni, případně takovouto důslednou kontrolu všech přístupových míst nechceme dělat, pak volíme strategii pro otevřenou akci.

Strategie pro akci s perimetrem oddělujícím veřejnou a neveřejnou část je nejčastěji používanou strategií hromadných kulturních a společenských akcí. Jde o akce, kde jsou účastníci odděleni od ostatní veřejnosti jak mechanickými prvky (plotem, dveřmi apod.), tak i kontrolními body fyzické ostrahy, která kontroluje autorizované a bezpečné osoby. Typicky jde o hudební festivaly, bohoslužby nebo konference. Na rozdíl od soukromé akce není u této strategie tak důsledná kontrola vstupujících osob do prostoru akce. A to nejčastěji z důvodu nemožnosti sjednat kontrolu veškerého personálu, nemožnosti důsledně kontrolovat a profilovat velké množství vstupujících osob nebo malého počtu kvalifikovaného bezpečnostního personálu. Při této strategii tak musíme počítat s celou řadou incidentů uvnitř prostoru, bez ohledu na kontrolu.

Strategie pro otevřenou akci má oproti ostatním celou řadu výhod, ale několik zásadních nevýhod. Otevřená strategie totiž připouští výskyt nebezpečných osob, předmětů i vozidel v blízkosti chráněných osob. Aby bylo možné rizika s tím spojená snížit, je významně závislá na přítomnosti kvalitního bezpečnostního personálu, který je schopný na základě analýzy rizik (zejména určení lokality a načasování jednotlivých hrozeb) rychle a správně detekovat a reagovat na výskyt podezřelých nebo nebezpečných osob, předmětů a vozidel.

Nelze říci, zda je některá strategie výhodnější (celkově bezpečnější). Každá ze strategií reaguje na jiné potřeby a možnosti pořadatelů akce. Lze však říci, že pokud zvolíme

strategii pro soukromou akci a nejsme schopni akci skutečně uzavřít, pak je bezpečnostní systém nefunkční. Pokud není bezpečnostní systém soukromé strategie dobře připraven, respektive nejsou spolehlivě "utěsněna" všechna přístupová místa pomocí důsledné a profesionální bezpečnostní kontroly osob, vozidel a předmětů, pak je tato soukromá strategie nebezpečná pro falešnou představu zabezpečení a chybějící bezpečnostní prvky uvnitř chráněného prostoru, které by zvládly včas detekovat a reagovat na bezpečnostní incidenty.

5.1.5 Volba bezpečnostních opatření

Poté, co je ujasněna bezpečnostní strategie, lze začít připravovat konkrétní bezpečnostní opatření. Při volbě opatření kombinujeme vše, co nám pomůže v mezích možností a kontextu docílit odrazení útoku, včasné detekce, že k útoku dochází, vhodné reakce a zmírnění dopadu. Volba konkrétních opatření je pak kombinací bezpečnostního řemesla a umění, neboť jde o citlivé zohlednění možností, kontextu, rizik a vyřčených i nevyřčených požadavků pořadatelů akce.

Mezi hromadnými společenskými a kulturními akcemi může být z hlediska zabezpečení velký rozdíl. Pochopitelně je něco zcela jiného, pokud zabezpečujeme festival probíhající v ulicích města anebo uzavřenou kulturní akci, která probíhá v budově.

5.1.6 Plán postupů – rutinních a bezpečnostních incidentů

Bezpečnostní personál musí mít písemně zpracované postupy řešení rutinních situací i bezpečnostních incidentů, a to se zohledněním všech pozic ostrahy. Bez takového písemného zpracování je nemožné dosáhnout jednotného postupu. Zároveň je již samotné zpracování a probrání směrnic velmi užitečným nástrojem pro identifikaci případných problémů a zohlednění alternativních návrhů.

V případě, kdy si ostrahu najímáme, je vhodné (nutné), aby taková směrnice byla přílohou smlouvy a bylo garantováno, že bude včas před akcí probrána s pracovníky bezpečnosti tak, aby byl čas na její vytrénování. Je běžnou praxí, že bezpečnostní týmy nemají pro akce směrnice zpracované, případně jsou formálně použity obecné postupy bez zohlednění specifik připravované akce, pozic ostrahy apod. Dalším nešvarem je odmítnutí písemných procedur s odůvodněním, že každá situace je jiná a nelze vše dogmaticky popsat. Většinou jde o výmluvu, proč se nad postupem nezamyslet a v důsledku jsou pracovníci ostrahy ponecháni v neakceptovatelné improvizaci.

Směrnice musí obsahovat úkoly pro všechny obsazované pozice. Dále zahrnuje způsob střídání na pozicích, způsob komunikace v rutíně i při bezpečnostních incidentech, povinnou (a povolenou) výzbroj a výstroj. Postupy jednotlivých úkonů (kontrola osoby, kontrola zavazadla, kontrola pošty, občůzka, reakce na nález podezřelého předmětu, reakce na výhružný telefonát apod.) jsou zpracovány bodově, stručně, chronologicky.

Směrnice týkající se výzbroje a výstroje by měla jasně specifikovat, jaké vybavení mohou, ale i nesmí pracovníci ostrahy mít u sebe. Jde zejména o ujasnění, zda mohou mít doplňkové zbraně (vlastní nůž, vlastní teleskopický obušek apod.).

Pokud je ostraha ozbrojena, musí být zpracována samostatná směrnice týkající se zacházení s palnou zbraní (kde a jakým přesně způsobem je zbraň kontrolována, kolik zásobníků kde je požadováno apod.).

Při venkovních, otevřených akcí mnohdy nelze klasickým způsobem evakuovat či invakuovat prostory. A to proto, že mnohdy není jasné, kde je bezpečněji – zda vevnitř nebo venku. A také proto, že se často jedná o tak velké množství osob ve venkovním prostoru, že snaha evakuovat není fakticky realizovatelná, případně hrozí panika a ušlapání lidí. Příkladem jsou zejména venkovní veřejná shromáždění, veřejné kulturní akce, případně akce uzavřené za plotem, který však nechrání před střelbou, výbuchem či nájezdem vozidla.

Proto je vhodné u otevřených akcí jasně definovat,

- kde je v případě konkrétních způsobů provedení útoku bezpečněji?
- koho a kam chce bezpečnostní personál směřovat
- zda je reálné pro bezpečnostní personál evakuaci / invakuaci provést, aniž by tím nezvýšil rizika

5.1.7 Navázání spolupráce s policií, respektive složkami IZS

Informování Policie ČR o akci je jedno z prvních opatření, které je vhodné udělat. Pokud máte již dobrou představu o rizicích a bezpečnostním přístupu, je dobré připojit žádost o zvážení konkrétních opatření. Policie má s měkkými cíli zkušenosti a řadu neocenitelných nástrojů – od analytických po specializované, technické. Policie je schopna zohlednit mnohem širší kontext akce (s ohledem na místo, čas a obsazení) a na základě toho doporučit opatření, případně i poskytnout součinnost. Policie je též nezastupitelná při řešení případných závažných incidentů a navázání spolupráce dopředu pomáhá nastavit spolupráci plynuleji.

5.1.8 Navázání spolupráce s ostatními organizacemi a obyvateli v okolí

V některých případech je vhodné či dokonce nutné bezpečnostní opatření koordinovat i s ostatními organizacemi v okolí akce. Dobré je i informovat občany bydlící v dotčené oblasti. A to nejen proto, že je to slušné, ale zmírňuje to tenze v době akce, které mohou přerůst v agresivní hádky s pořadateli, stížnosti apod.

5.1.9 Příprava týmu, který se bude podílet na bezpečnostních opatřeních

Zabezpečení zejména velkokapacitních akcí často vyžaduje i velké množství personálu, který dohlíží na oprávněnost vstupu do různých zón a navigaci návštěvníků. K tomu jsou využíváni pracovníci ostrahy, dobrovolníci či další ne-bezpečnostní pracovníci. Veškerý

tento personál, bez ohledu na zkušenost s bezpečností, je vhodné použít pro zvýšení bezpečnosti, neboť se může podílet na včasném detekování nebezpečí i na opatřeních po incidentu.

Bezpečnostní pracovníci (ostraha) se budou podílet zejména na kontrole u vstupu do prostor akce. Fyzická kontrola vstupujících osob má různou podobu a různý účel. Je proto velmi důležité si nejprve ujasnit, čeho chceme kontrolou dosáhnout. Možné jsou následující varianty:

Ověření autorizace vstupu

Ta se provádí na základě předem připraveného seznamu oprávněných osob a kontroly dokladu totožnosti, případně pozvánky opatřené viditelným či skrytým bezpečnostním označením. K ověření dokumentů mohou sloužit různé technologie verifikující pravost a platnost dokumentů.

Identifikace a zamezení pronesení zbraně (zakázaného předmětu)

Tím je nejčastěji palná zbraň, zbraně bodné a sečné, obranné spreje, obušky, boxery a další předměty používané pro násilný útok. Může jít ale i o chemikálie a další zneužitelné předměty a materiály. K identifikaci zakázaných předmětů se používají různé detekční technologie. Je však třeba i lidský rozum, který řeší případné nejasnosti a pochopitelně řadu problematických momentů při kontrole.

Kontrola vstupu je velmi složitý soubor různých technologických prvků používaných pracovníky bezpečnosti. Ti potřebují profesionální výcvik, přípravu adaptace na specifické místo akce, ujasnění postupů při sporných a nestandardních situacích a vždy dostatek zkušených supervizorů.

Bezpečnostní personál musí mít i dostatečné zázemí pro provádění efektivní kontroly, včetně místa, kudy odchází zamítnuté osoby, prostoru pro uskladnění zakázaných předmětů, které však nebyly důvodem pro zamezení vstupu osoby a lze je skladovat (malé nože, obranné spreje apod.).

Je jasné, že pokud po někom chci, aby něco udělal podle určitého zadání, je nezbytné na to dotyčného dostatečně připravit. Personál akce je tedy nutné dostatečně připravit.

Personál hraje velmi významnou roli zejména kvůli znalosti rutiny v okolí pozic, které zastává. Lépe než kdokoli jiný si tak mohou i ne-bezpečnostní pracovníci všimnout „divné“ se chovající osoby, cizího vozidla, předmětu, který nikomu nepatří a upozornit profesionální bezpečnostní tým. Úloha tohoto profesionálního týmu je rozlišit, zda toto „divné“ chování či neobvyklý výskyt předmětu nebo vozidla, může být rizikové.

Personál by měl být proškolen minimálně v následujících tématech:

- a. Základní informace o rizicích

- b. Koho má kdo informovat v případě nejasností či podezření
- c. Postup v případě závažného incidentu (útěk – schování se – obrana) do příjezdu složek Integrovaného záchranného systému (IZS)

Bezpečnostní personál je navíc vhodné drilovat v těch postupech, které chceme, aby byl schopný provést pod stresem. Bezpečnostní tým by proto neměl být poskládán “ráno před akcí” z lidí, kteří byli na poslední chvíli k dispozici. V posledních měsících se rozmohlo i použití online porad bezpečnostního týmu k přípravě na akce. Alespoň taková přípravná setkání jsou pro bezpečnostní tým nezbytná.

Specifickou agendou je příprava managementu akce na koordinaci činností při závažných incidentech. Optimální je k tomuto využít metodiku Koordinace měkkého cíle pro fázi po bezpečnostním incidentu. Přípravu managementu na zvládnutí takových situací považuji za nejužitečnější ze všech bezpečnostních přípravných opatření akce. Součástí příprav je totiž i probrání postupů při různých krizových situacích, posílení motivace věnovat se všem bezpečnostním aspektům a de-formalizace bezpečnostních opatření.

Shrnutí

Úvahy nad bezpečnostní strategií, plánování rutinních postupů i postupů při bezpečnostních incidentech a příprava personálu jsou hlavní tzv. netechnická opatření, která lze pro bezpečnost akce udělat. Jde o opatření, která vyžadují čas a soustředění. Stojí za zmínku, že bezpečnostní expert je nezávládně udělat funkční, pokud s ním nespolupracují organizátoři akce, zatímco samotní organizátoři akce jsou schopni přijít s funkčním systémem i bez expertů, přestože by jim pochopitelně některé expertní zkušenosti mohli významně pomoci.

Stejně jako u každé jiné činnosti je zásadní vědět, *proč* bych měl něco dělat a teprve pak vymýšlet, *jak* toho dosáhnout – pomocí všech možných nástrojů.

Literatura:

- [1] KALVACH, Zdeněk a Benedikt VANGELI. Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle: aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-12-17]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/soubor/vyhodnoceni-ohrozenosti-mekkeho-cile.aspx>

5.2 Opatření technického charakteru

Dnešní doba je charakteristická rozvojem (nejen) bezpečnostních technologií a jejich masivním využitím. Zabezpečení objektu technickými prostředky již není ničím futuristickým, ale běžným standardem. Vztaženo na téma této knihy – hromadné společenské nebo kulturní akce – má pořadatel, který má ambice svou akci řádně a efektivně zabezpečit, širokou paletu možností a způsobů, jak toho docílit. Technické prostředky jsou jedněmi z nich.

Pro technicko-bezpečnostního laika může být ale obtížné vyznat se v nepřehledném množství bezpečnostní techniky, kterou trh nabízí, a správně cílit na ty prvky, které budou pro pořádanou akci bezpečnostním přínosem.

Tato kapitola nemá za cíl stanovit čtenáři, které konkrétní prvky by měl zvolit, ale osvětlit možnosti a princip jejich fungování a přehledně je kategorizovat tak, aby bylo po přečtení této kapitoly zřejmé, jaké se pro zabezpečení prostor využívají prostředky a jak spolu mohou vzájemně souviset.

5.2.1 Využití technických prvků

Na začátku, před přehledem technických možností zabezpečení, je potřeba si říci, pro jaký účel je technické řešení určeno a jak je k němu potřeba přistupovat.

Ihned zboříme mýtus, který bohužel často napadá každého bezpečnostního laika (a oprávněně) – technické řešení v drtivé většině případů není samospasné a ani obrovské investice nezaručí zajištění absolutní bezpečnosti. Proč je tedy tato oblast tak široce využívána a je jeho vývoji a implementaci věnována značná pozornost?

Bezpečnostní systém (alespoň ten efektivní) je vždy tvořen součinností mezi více segmenty bezpečnosti. Teprve jejich správným provázáním a nastavením spolupráce je dosaženo odolného bezpečnostního organismu, který dokáže reagovat na širokou paletu bezpečnostních hrozeb. Technické prvky jsou jedním z těchto segmentů – co je těmi dalšími? *Režimová opatření* (pravidla a postupy), *personální zabezpečení* (tedy osoby, které mají dané úkoly nebo mohou na bezpečnostní situace reagovat) a *řízení bezpečnosti* (můžeme také říci bezpečnostní nebo krizový management).

Technické prvky zabezpečení mají jasné úkoly – zpozorovat autonomně hrozbu, ztížit nepovolaným osobám přístup k chráněnému aktivu (osobám, majetku nebo prostoru), umožnit pohotovější, efektivnější a jednodušší reakci lidského faktoru na vzniklé bezpečnostní události a v neposlední řadě poskytovat podporu osobám odpovědným za bezpečnost (sběrem, analýzou, dohledáním a vyhodnocením informací).

Samozřejmě do určité míry přináší technické prvky samy o sobě jistou úroveň bezpečnosti (pokud přistoupíme na premisu, že bezpečnost může nabývat různých hodnot a není to pouze stav, který je anebo není). Teprve ale v kombinaci s ostatními faktory bezpečnosti se naplno projeví jejich potenciál.

Bez lidského zásahu může technický systém poukazovat na vzniklý bezpečnostní problém, ale pokud nebude v místě incidentu člověk, který zareaguje, nebude možné takový incident vyřešit. Inteligentní videoanalýzy mohou poukázat na vzniklou hrozbu, ale může se také jednat o planý poplach a je potřeba lidský faktor v konečné fázi, který alarm vyhodnotí jako oprávněný nebo planý. Bez metodického nastavení bezpečnostního systému nemůže být definováno co, jak a kde mají bezpečnostní prvky dělat, hlídat, zabezpečovat. Stejně tak technika nemůže hlídat dodržování pravidel, které neexistují.

Technické prvky tedy slouží zejména jako podpora lidskému faktoru a umožňuje mu, aby se věnoval tomu, co umí lépe – přemýšlet, rozhodovat, fyzicky zasahovat. K tomu mu dopomáhají tím, v čem je technika oproti lidem napřed – ve schopnosti zpracovávat velké množství vstupních dat, fungovat prakticky bez přestávky a předávat lidem předvyhodnocené události, u kterých může člověk pouze potvrdit nebo vyvrátit bezpečnostní význam bez nutnosti nonstop monitorování hlídaného prostoru.

5.2.2 Souhrn opatření technické povahy

Technickými prvky zabezpečení můžeme označit vše co není lidská bytost, ani bezpečnostní pravidlo. Předchozí věta naznačuje, že do této oblasti spadá nepřehledné množství různých zařízení a je tomu skutečně tak. Skrývá se zde široké portfolio věcí od jednoduchých, ale často opomíjených zařízení známých již našim předkům, tak i moderní technologie.

Pro potřeby seznámení se s nimi jsou v této kapitole rozděleny do několika kategorií.

5.2.2.1 Mechanické zábranné systémy

Mechanické zábranné systémy (dále jen MZS) jsou základním stavebním kamenem fyzického a technického zabezpečení prostoru. Jsou to takové prvky zabezpečení, které působí svou vlastní přítomností a mechanickou pevností. Jejich cílem je vymezit prostor na střežený a nestřežený nebo zamezit přístup nepovolaných osob do konkrétních prostor. Samozřejmě každá taková překážka lze překonat, princip jejich efektivity je, že doba, která by byla potřebná na jejich překonání, je delší, než je pachatel ochotný riskovat nebo než dokáže zareagovat další prvek ochrany (zpravidla lidský faktor). Podle účelu použití jsou dále kategorizovány. [1]

5.2.2.1.1 Prostředky obvodové ochrany

Jedná se o prostředky zajišťující bezpečnost vyhrazenému území a prostoru kolem chráněného objektu. Obvodem se rozumí hranice chráněné zóny – například katastrální hranice pozemku nebo vymezení prostor konané akce.

Prvky obvodové ochrany jsou běžnými stavebními součástmi budov a pozemků. Spadají sem nejrůznější zdi, ploty, průchozí prvky (dveře, branky, vrata atd.).

Hromadné kulturní, společenské a sportovní akce se však konají v nejrůznějších místech, a ne vždy se lze spolehnout na to, že místo konání je vhodně a kompletně vymezeno

potřebným ohraničením. Z tohoto důvodu existují mobilní řešení, které jsou nejčastější variantou při zabezpečování obvodové ochrany místa konání akce, kde je nutné rozdělit prostor na vnitřní zónu samotného konání (a případně další podzóny jako zázemí, technická část, dělení podle kategorie vstupenky apod.) a na prostor vnější (mimo areál konání akce).

V zásadě můžeme toto mobilní řešení dělit na ploty a zábrany. Každé má své výhody a nevýhody. Obecně můžeme říci, že ploty se využijí tam, kde je tato hranice pevná, nebude se s ní manipulovat během trvání akce. Pro tento účel jsou vyšší, aby jejich překonání bylo komplikované (byť ne nemožné díky jejich skládacímu systému, který není tak pevný jako stavebně ukotvené ploty). Mobilní oplocení je složeno ze samotných plotových dílců, které se k sobě spojují mobilní spojkou. Každý dílec je na svých koncích zasazen do patky, která oplocení dodává stabilitu. Tyto patky mohou být betonové, plastové nebo kovové.

Obrázek 1. Mobilní oplocení – průhledné [2]

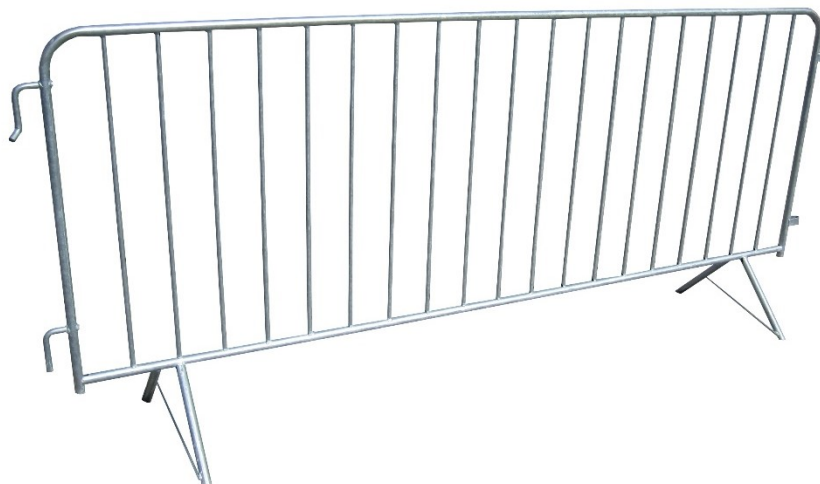
Mobilní oplocení může být průhledné, ale také s plnou výplní. Neprůhledný plot je vhodný tam, kde požadujeme poskytnutí soukromí nebo zamezení možnosti nežádoucího pohledu do konkrétního prostoru.

Obrázek 2. Mobilní oplocení – neprůhledné. Upraveno z: [3]

Druhou kategorií jsou mobilní zábrany, které se využívají tam, kde je potřeba přes tuto hranici interagovat (např. kontrolovat vstupenky), mít možnost ji přelézt (např. pro zásah ostrahy při bezpečnostním incidentu) nebo jednoduše tam, kde by vysoké oplocení bránilo výhledu (např. na jeviště).

Tyto zábrany se spojují systémem háků a disponují vlastní stabilitou, není tedy nutné zasazovat je do kotvících patič. Je však třeba brát na zřetel, že díky jejich výšce a jednoduchému postavení nemusí být takovou překážkou jako oplocení výše. Samostatné dílce, nebo dílce ukotvené pouze na jedné straně se často využívají jako improvizované branky nebo závory.

Obrázek 3. Mobilní zábrana [4]

Speciální variantou mobilních zábran jsou bariéry pro náročná použití. Využívají se zejména jako nárazové ohrazení prostoru těsně před jevištěm pro kontrolu davu fanoušků, kde dochází k silnému tlaku ze strany publika. Tyto bariéry mívají výhodu

v systému jejich stabilizování, kdy člověk, který tlačí na vertikální část bariéry zároveň stojí na její horizontální podestě. Je tedy mnohem stabilnější vůči tlaku obecně.

Obrázek 4. Mobilní zábrana [5]

5.2.2.1.2 Prostředky proti nájezdu vozidla

Pořádaná hromadná akce je z pohledu bezpečnosti klasifikována jako tzv. měkký cíl. Je tak nutné při plánování technického zabezpečení akce počítat s různými modi operandi. Jedním z nejrizikovějších typů útoků na hromadné akce je nájezd vozidlem. Je tak vhodné na toto nebezpečí pamatovat a nastavit vhodná bezpečnostní opatření.

Na trhu existuje mnoho řešení. Cílem těchto prostředků je zastavit nedovolenému vjezdu vozidla do chráněné zóny nebo alespoň tento vjezd omezit, ztížit, zpomalit a vyvést z plánovaného směru.

Při výběru vhodného opatření je nutné zohlednit, proti jakému typu vozidla daný prostor chráníme a jak vysokou teoretickou rychlost dokáže při nájezdu vozidlo vyvinout (toto souvisí s místními podmínkami, umístěním akce, okolní zástavbou, hustotou provozu a jinými parametry, které se musí posuzovat individuálně).

Dále je nutné brát v potaz požadavek na zachování přístupnosti chráněných prostor (např. pro zásobování nebo pro potřebu vjezdu Integrovaného záchranného systému). [6]

Z pohledu kategorizace bezpečnostní prvky proti nájezdu vozidla dělíme na:

- Mobilní bezpečnostní prvky
- Pevně instalované bezpečnostní prvky
- Improvizované bezpečnostní prvky

Mobilní bezpečnostní prvky

Pevné bezpečnostní prvky

Improvizované bezpečnostní prvky

Obrázek 5. Bezpečnostní prvky proti nájezdu vozidla [6]

Mobilní bezpečnostní prvky

Tyto prvky nejsou pevně připevněny k zemi pomocí stavebních úprav a jsou tedy (více či méně) snadno přenositelné. Jsou technologicky nenáročným řešením se snadnou instalací, která nutně nevyžaduje využití těžké techniky.

Díky těmto výhodám jsou často a s oblibou využívány při zabezpečování kulturních, společenských a sportovních akcí. V této kapitole si představíme některé vybrané řešení. [6]

City Bloc

Taktéž je možné jej označit jako betonová svodidla. Jedná se o systém stavebnice tvořené vodíci stěnami s profilem obráceného písmene „Y“. Tento systém je složen z jednotlivých spojených dílů, které mohou mít různé tvary (rovné, obloukové, kuželovité, rohové a koncové díly), různé velikosti a mohou být vybaveny doplňujícím příslušenstvím, jako jsou zábradlí, vizuální zpracování nebo například koryta pro pěstování rostlin. Jejich hlavní nevýhodou je totiž právě jejich robustní vzhled, který narušuje vizuální vjem prostoru. Využívají se nejen jako zábrany proti nárazu ale i jako koridorová svodidla nebo při vhodném seskládání také jako zpomalovací prvky (nutnost v malé rychlosti proklídkovat mezi svodidly umístěnými střídavě na levé a pravé straně). Jejich zastavovací schopnost je odlišná výrobek od výrobku. Obecně se ale udává, že dokáže zastavit osobní vozidlo jedoucí rychlostí až 50 kilometrů za hodinu. Principem jejich fungování je absorpce kinetické energie vozidla hmotou bariéry. [6]

Obrázek 6. Bezpečnostní prvky proti nájezdu vozidla [7]

Mobilní silniční zátarasy

Tato kategorie obsahuje širokou škálu prvků, jejichž společným znakem je snadná instalace, efektivita a akceptovatelný vzhled. Výhodou oproti systému City Bloc je jejich snadná přenositelnost a jednoduché použití. Toto je však také nevýhodou, protože hrozí neoprávněná manipulace, poškození či odcizení. Tyto systémy je tedy nutné aplikovat tam, kde budou pod dohledem (například stanoviště ostrahy). Díky opravdu snadné obsluze těchto prvků lze bariéru složit a umožnit průjezd některým vozidlům (např. policie či záchranná služba). Toto v případě City Blocu není tak jednoduše možné.

Stejně jako City Bloc odolávají tyto prvky jedoucím vozidlům až 50 km/h, a to až o hmotnosti 7,5 tuny (záleží na konkrétním výrobku). Většina mobilních silničních zátaras funguje na principu vzpříčení pod vozidlem po nárazu a znemožnění dalšího pohybu vozidla způsobením nepřilnavosti pohonného systému s vozovkou. Je však potřeba počítat se setrvačnou zónou, kterou vozidlo i se zábranou může urazit. [6]

Obrázek 7. Proti nárazová bariéra Archer 1200 [8]

Obrázek 8. Proti nárazová bariéra Pitagone F-11 [9]

Stojící vozidla

Jednoduchým řešením, které bývá mnohdy opomíjeno, je využití mobilní bariéry, která toto označení splňuje doslova – reálné vozidlo, které je možné dopravit po vlastní ose a využít k zatarasení chráněného koridoru.

K tomuto se využívají velká vozidla, zejména hasičská (HZS, podniková nebo dobrovolných sborů) nebo místních technických služeb. Jsou vhodná zejména díky tomu, že cisterny plné vody zvyšují celkovou hmotnost vozidla a dodávají bariéře větší odolnost proti nárazu. Využití tohoto řešení však vyžaduje navázání komunikace s poskytovatelem vozidla a jeho ochotu k propůjčení vozidla ochrannému účelu.

Výhodou je (v případě propůjčení) jednoduchost řešení a možnost dopravit vozidlo na místo po vlastní ose.

Nevýhodou může být riziko poškození vozidla účelem, ke kterému bude propůjčeno, nebo vandalismem (v případě akcí spojených s konzumací alkoholu). Samotná funkce coby překážky není tolik efektivní jako v případě předchozích možností. Samotné bariérové vozidlo se totiž může stát samo o sobě rizikem po nárazu (například v případě překlacení vozidla na bok). Chrání zejména proti nájezdům osobních vozidel. V případě nárazu podobně velkého a těžkého vozidla již nedokáže dostatečně efektivně zastavit pohyb najíždějícího vozu. Je to však alternativa, která nevyžaduje pořizování specializovaných technických prvků a jistě zaslouží za zvážení. [6]

Obrázek 9. Hasičské vozidlo jako zátaras [10]

Pevné bezpečnostní prvky

Tyto prvky jsou pevně zapuštěny do země a nejsou tedy přenositelné (bez složité stavební demontáže). Jejich instalace je technologicky náročnější, ale ukotvení do země zásadně zvyšuje odolnost při zastavení vozidla.

Tyto prvky se využívají tam, kde je třeba chránit osoby proti útoku vozidlem častěji nebo dlouhodobě. V kontextu zabezpečení hromadných akcí lze tyto prvky doporučit tam, kde jsou prostory opakovaně využívány a má smysl stavebně upravit prostor konání. Zpravidla se jedná o místa v obci využívaná ke kulturním, společenským a sportovním akcím. Některé z bezpečnostních prvků mohou sloužit jako obecní mobiliář (osvětlení, stojany na kola atp.) [6]

Mezi jednoznačně nepoužívanější a nejznámější pevně instalované bariéry proti vozidlům patří bezpečnostní sloupky. Jsou vyrobeny z betonu nebo oceli a z pohledu funkčnosti lze na trhu nalézt sloupky pevné, vyjímatelné a zasouvací. Lze tak vybrat sloupek na základě individuálních potřeb konkrétního místa. Povrch sloupek lze uzpůsobit charakteru chráněného místa – odrazové prvky, povrchová úprava pro historická místa a jiné. Při rozumném použití nenarušují estetickou stránku místa. [6]

Obrázek 10. Výsuvné bezpečnostní sloupky [11]

Improvizované bezpečnostní prvky

Každá překážka, která bude stát v cestě útoku vozidlem, je cenná. Čím více takových prvků bude tvořit systém fyzického zabezpečení, tím větší šance na ochranu lidských životů jsou. Využít je možné i prvky, které na první dojem nebudí dojem bezpečnostního opatření. Vhodné typy však mohou sloužit jako efektivní bezpečnostní opatření (ať už vyrobené za tímto účelem nebo pouze robustně vyrobeny bez bezpečnostního záměru). Zařadit sem můžeme nejrůznější prvky, které se běžně vyskytují na veřejných prostranstvích – lavičky, květináče, stojany, odpadkové koše a mnoho jiného. Nejčastějším materiálem je opět z důvodu pevnosti a odolnosti materiálů beton, kov nebo železobeton. Svým nenápadným vzhledem jsou nejspíše akceptovatelná a v mnoha případech z pohledu bezpečnosti „neviditelná“. V této oblasti se meze nekladou a záleží na fantazii a odhodlanosti věnovat přípravě takového opatření čas a prostředky. Stejně jako v případě pevných bezpečnostních prvků ale platí, že se investice do takového typu zabezpečení vyplatí spíše tam, kde jsou prostory využívány k hromadným akcím opakovaně.

Níže je několik inspirativních příkladů, jak lze zabezpečit prostor proti nájezdu vozidlem, tak, že to není na první pohled patrné a nenaruší to estetiku místa.

Obrázek 11. Porovnání zabezpečení prostoru sloupky vs. improvizovanými prostředky [6]

Obrázek 12. Příklady improvizovaných bezpečnostních prvků proti nájezdu vozidla [6]

5.2.2.2 Kamerové systémy

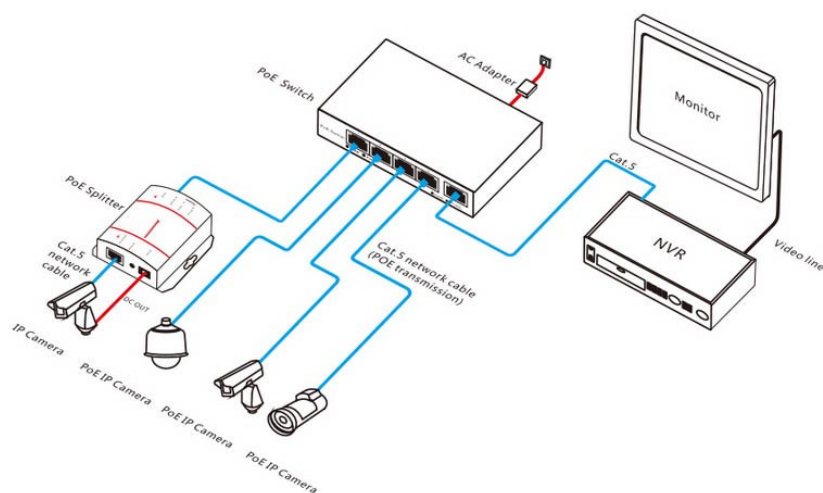
Prostory konání hromadné akce lze zabezpečit i dalšími technickými prvky, kromě fyzického oddělení střežené zóny od té nehlídané. Jednou z takových variant je nasazení kamerových systémů, které mohou pomoci s monitorováním střeženého prostoru bez nutnosti fyzických pochůzek.

Kamerové systémy prošly v poslední době takovým technologickým vývojem, že jsou již často nasaditelné i na krátkodobější použití bez nutnosti složité instalace (zejména realizace technické infrastruktury a tahání kabeláže). Opět je ale potřeba vědět, co od kamerového systému požadují.

Z pohledu principu, na kterém kamery a přenos videosignálu funguje, je dělíme na analogové a digitální (nejčastěji označované jako *IP* – z anglického „*Internet Protocol*“). Analogové systémy jsou starší, ale často stále využívané (zejména ve starších objektech, kde se tyto systémy delší dobu nemodernizovaly). Dnešním standardem jsou již *IP* kamerové systémy, které drtivě starší analogové nahrazují. Aby to nebylo příliš jednoduché, vznikla modernizovaná varianta analogových kamery označovaná jako *AHD* (z anglického „*Analog High Definition*“, tedy v překladu analogové s vysokým rozlišením). *AHD* kamery využívají toho nejlepšího z analogových systémů – zejména jejich spolehlivost, snadnost připojení a přenosu a v neposlední řadě cenu. Tím konkurují *IP* kamerovým systémům v případech, kdy nepožadují některé funkcionality, které jsou vyhrazené digitálním systémům.

Struktura kamerových systémů je u obou typů obdobná. Kromě samotné kamery je potřeba záznamové zařízení – pro *IP* systémy tzv. *NVR* (*Network Video Recorder* – síťové úložiště videa) a pro analogové *DVR* (*Digital Video Recorder* – digitální úložiště videa). Nenechte se zmást pojmem „*Digital*“ u analogových systémů. Neznamena to, že kamery jsou digitální, tedy *IP*, ale že je obraz digitalizován v nahrávacím zařízení. Zde je nutné zmínit, že analogové (klasické) a *HD* analogové (*AHD*) nejsou oboustranně kompatibilní – pro *AHD* kamery lze tedy použít pouze *AHD* *DVR* (které si ale umí poradit i s klasickými analogovými kamerami).

Oba systémy vyžadují propojení kamer s nahrávacím zařízením (mimo některé bezdrátové systémy, o kterých bude zmínka dále). V případě analogových kamer jsou cesty realizovány pomocí koaxiálních kabelů a pro propojení *IP* setů jsou využívány síťové kabely, které znáte například z připojení domácího *wifi* routeru (nejčastěji *UTP* nebo *FTP*). U analogových (zejména těch *HD*) se dá využít i síťového kabelu, který je na svých koncích transformován pomocí přechodky na analogové koncovky (nejčastěji tzv. *BNC* a napájecí konektory). K oběma systémům pak podle potřeby doplňujeme další prvky jako rozbočovače („*switche*“), posilovače signálu apod. Toto bývá ale potřeba u větších projektů, při kterých je vhodné obrátit se na odbornou pomoc.

Obrázek 13. Ilustrační schéma *IP* kamerového systému [12]

V předchozím textu jsme zmínili, že IP systémy (a v omezené míře i ty analogové díky moderním generacím DVR) umožňují širší portfolio funkcionalit. Jedná se zejména o funkce inteligentního vyhodnocení snímaného obrazu, kdy některé systémy dokáží implementovat pravidla nastavená uživatelem, které v případě výskytu definované události vykonají určitou následnost (vyhlášení alarmu operátorovi, zahájení nahrávání, otočení jiné kamery, ale i třeba otevření elektronicky kontrolovaného vstupu a jiné). Těmito událostmi může být kupříkladu:

- Vstup do softwarově ohraničené zóny (například zázemí)
- Setrvání po určitou dobu v takové zóně
- Překročení softwarově definované hranice (například plotu)
- Zakrytí nebo manipulace s kamerou
- Odebrání předmětu
- Rozpoznání tváří, předmětů, vozidel
- Čtečka poznávací značky vozidla
- A mnoho dalšího

Oba typy kamerových systémů již dnes umožňují připojení nahrávacího zařízení k internetovému modemu, respektive routeru, čímž je umožněn vzdálený přístup k zařízení i bez přímého napojení monitorovacího stanoviště na nahrávací zařízení. Kamerový systém tak lze obsluhovat a monitorovat i z pracoviště, které je na opačném konci prostoru hromadné akce nebo dokonce úplně mimo areál (profesionální pracoviště vzdáleného dohledu).

Při výběru kamerového systému je potřeba také určit, v jakém prostředí se budou prvky nalézat. Prvním bodem k posouzení je hydrometeorologická a teplotní situace. Vždy je třeba použít takové prvky, které jsou vyrobeny tak, že odolají vlivům počasí. Zde sledujeme tzv. „stupeň krytí“ vyjádřený zkratkou IP a dvojmístnou číslicí (neplést s IP označením digitálních systémů). První z čísel označuje odolnost proti vniknutí nečistot (například prachu). Druhá číslice označuje odolnost proti vodě a vlhkosti. První je v rozsahu 0–6, kdy čím vyšší číslice, tím vyšší odolnost. Druhá číslice může nabývat hodnot 0–9, vycházející opět z toho, že „0“ značí zcela nechráněný výrobek proti tomuto vlivu. Nejčastějším stupněm krytí je pravděpodobně IP67, které znamená, že je výrobek zcela prachotěsný a vydrží i při ponoření do sladké (!) vody až na 30 minut v hloubce jednoho metru. Déšť tak takovému výrobku nemůže ublížit. Sledovat je také třeba rozsah teplot, ve kterém výrobek může bez poškození pracovat.

Druhým parametrem je odolnost proti fyzickému poničení, což je aspekt, který je důležitý zejména u kamer. V případě rizika poškození (například výtržnictvím návštěvníků) je vhodné použít kamery v provedení „anti-vandal“.

Obrázek 14. IP kamera v provedení anti-vandal [13]

Klasická instalace kamerových systémů je finančně, časově i technicky náročnou investicí a je potřeba zvážit přínos instalace takového systému. Trh však nabízí i spoustu technických řešení, které jsou využitelné i pro nestandardní potřeby – například krátkodobá akce, prostor bez možnosti napojení kamer na elektrickou síť apod.

Existují kamerové sety, které jsou částečně nebo zcela bezdrátové. První případ je vhodný zejména tam, kde dokážeme do požadovaného místa instalace kamery dopravit zdroj elektriny, ale nedokážeme dostatečně jednoduše propojit kameru kabelem s nahrávacím zařízením. Bude-li však kamera v dostatečné vzdálenosti, dokáží se některé modely kamer spojit s NVR i bezdrátově pomocí interně generované wifi sítě.

Ještě dál pokročili někteří výrobci, kteří do svých modelů kamer dokázali zabudovat dostatečně silnou baterii, která dokáže kameru napájet zcela bez nutnosti připojení jakéhokoliv kabelu. Dlouhé životnosti baterie dosahují naprostou optimalizací a vyladěním softwaru kamery, ale také omezením některých funkcionalit, jako je například kontinuální nahrávání (kamera umožňuje trvalý náhled operátora, ale nahrávání sepne například až při pohybu v záběru kamery). Je to ale alternativa, která umožňuje využít výhod kamerových systémů i tam, kde by běžná instalace nebyla proveditelná nebo ekonomicky rentabilní. Je tak vždy na individuálním posouzení potřeb pro danou akci.

Obrázek 15. Plně bezdrátová kamera [upraveno z: 14]

5.2.2.3 Přístupové systémy

Na hromadných akcích, kde je prováděna kontrola vstupu a chceme, aby se do zabezpečené zóny dostaly pouze oprávněné osoby (například s platnou vstupenkou), je možné tento režim zajistit nebo podpořit systémy elektronické kontroly vstupu (často označované českou zkratkou EKV nebo anglickou AC, z anglického *access* – přístup).

Tyto systémy fungují na principu ověření oprávnění ke vstupu a následném odblokování přístupového zařízení (branky, turniketů, výtahu atd.). Tyto systémy jsou samy o sobě velikou kapitolou a není ambicí této knihy pojmout všechny možné varianty.

Obecně ale EKV systémy fungují na principu prokázání se identifikačním prvkem, na jehož bázi čtecí zařízení přístupových systémů fungují, a porovnání s nastavenými pravidly v databázi přístupového systému. Tyto pravidla definují:

- **KDO** (kdo se může do určitého prostoru dostat),
- **KDY** (kdy se může do určitého prostoru dostat),
- **KAM** (do jakých prostor se může dostat).

Může se jednat o vstupní branky, které pustí pouze návštěvníka, který naskenuje kód platné vstupenky, elektronické karty, která po přiložení ke čtečce pustí autorizovaného zaměstnance do příslušného prostoru (například zázemí) a spousty dalších variant využití.

Výhodou těchto systémů je velice nízká (prakticky nulová) chybovost ve srovnání s kontrolou vstupu personálem, který může selhat, být zaneprázdněn řešením jiné situace nebo jednoduše vyhodnotit oprávnění mylně. Systém však musí být vhodně naprojektován tak, aby plnil zamýšlený účel. Například vstupní branka, která svým technickým zpracováním umožní projít více osobám na jedno přiložení identifikačního

prvku nebude vhodná tam, kde potřebuji kontrolovat každou vcházející osobu. Vše je ale o prvotním definování požadavků a aplikaci odpovídajících prvků.

Z pohledu bezpečnosti a režimových opatření je nutné zamyslet se také nad možností falsifikace identifikačního prvku a možnostech EKV na takové chování upozornit nebo zareagovat. Jako příklad použijme vstupenky návštěvníků s čárovým nebo QR kódem. Měli být takový systém funkční, musí být schopný reagovat na situaci, kdy bude stejný kód použit vícekrát ke vstupu bez odpovídajícího počtu odchodů z areálu. Riziko je však i u jiných prvků (třeba přístupových karet), které se sice již nedají jednoduše zkopírovat na domácí tiskárně, ale existují způsoby „odposlechnutí“ nahrané frekvence karty, které lze elektronicky nahrát do duplikátu karty. Pro většinu lidí je to již velké Science Fiction, pro osoby, které se o tuto problematiku zajímají, je to však u jednoduchých karet poměrně snadná operace.

Obrázek 16. Systém elektronické kontroly vstupu [15]

Jak již bylo napsáno v úvodu této kapitoly, technické systémy jsou nejefektivnější při kombinaci s jinými typy zabezpečení. Nejinak je tomu i v tomto případě, kdy je vhodné nasadit přístupové systémy (pokud je to vzhledem k akci vhodné) a doplnit je o lidský faktor jako reakční prostředek na bezpečnostní událost. Elektronické systémy dokáží odbavit několikanásobně rychleji vstupující osoby, lidský personál (pořadatel, ostraha...) pak může svou pozornost věnovat veřejnému pořádku, koordinaci a informovanosti návštěvníků nebo pokusům o překonání přístupového systému (například přelézání branky, předávání si vstupenky přes turniket apod.)

5.2.2.4 Poplachový zabezpečovací a tísňový systém

Některé prostory pořádání hromadných akcí vyžadují ještě vyšší míru zabezpečení než s využitím prostředků, které byly obsahem předchozího textu. Jedná se zejména o vnitřní akce, kde je potřeba technickými prostředky vymezit místo konání akce pro návštěvníky a prostory, kam je běžnému hostovi odepřen přístup (například zázemí, sklady, oddělené

místnosti budovy, které nejsou součástí konání akce a jiné). V takovém případě je vhodné zvážit instalaci nebo využití (v případě, že již v objektu jsou) elektronické zabezpečovací prvky, které jsou součástí „poplachového zabezpečovacího a tísňového systému“ (zkratka PZTS, dříve označováno pojmem „elektronický zabezpečovací systém“ se zkratkou EZS, který se však stále používá).

V obecném schématu se jedná o ústřednu, tedy jakýsi „mozek“ celého zabezpečovacího systému, ke kterému jsou připojeny nejrůznější detektory (ať už drátově nebo bezdrátově). Ústředna přijímá data a informace z těchto detektorů, zpracovává je a v případě nežádoucí situace spouští předem definované kroky – alarmová hláška operátorovi, kam je PZTS připojen, lokální poplach (akustický i vizuální) a mnoho dalšího. V dnešní technologicky pokročilé době jsou možnosti využití a způsoby reakce pouze otázkou představitivosti a technických znalostí.

I tyto zabezpečovací systémy prošly vývojem a dnes jsou mnohdy integrovány s jinými systémy, které mezi sebou dokáží spolupracovat, vzájemně interagovat a využít výhod synergie jejich prvků. Nejčastěji se jedná o spojení s *elektronickým požárním systémem*, *přístupovým systémem*, *kamerovým systémem* nebo *systémem inteligentního řízení budov*.

Detektorů je velké množství, jejich provedení rovněž tak. Níže pro inspiraci zmíním jen některé z nich.

- Pasivní infračervený detektor pohybu (zkr. PIR; k detekci pohybu ve střeženém prostoru)
- Infračervené závory a bariéry (detekce přerušení IR paprsku při průchodu)
- Mikrovlnné detektory (nejčastěji k ochraně perimetru)
- Magnetické detektory (pro kontrolu otevření dveří, oken...)
- Elektroakustické detektory (detekce zvuku ve střeženém prostoru)
- Tenzometrické detektory (k detekci přelézání plotu)
- Kontaktní detektory destrukce skleněných ploch (detekce rozbití skleněné výplně)

Obrázek 17. Infračervená bariéra [16]

Na trhu lze nalézt mnoho sad pro využití v domácím prostředí nebo pro nenáročného uživatele, které lze aplikovat jako improvizované zabezpečení hromadné akce. Některé výrobky umožňují dočasně fungovat i poháněné bateriemi. Pro sofistikovanější instalaci zabezpečovacího systému je ale vhodné poptat odbornou konzultaci u prověřeného poskytovatele této techniky.

5.2.2.5 Osobní technické prostředky

Poslední kategorií, kterou se bude tato kapitola zabývat, jsou technické prostředky osob, které vykonávají pořadatelskou nebo strážní službu na hromadných akcích. Mnohdy je totiž potřeba kontrolu bezpečnostních pravidel provést fyzicky pracovníkem pořadatele (nebo jím najatého dodavatele bezpečnostní či pořadatelské služby). I pro tyto účely lze využít technických řešení, které trh nabízí.

Pro kontrolu vnášených předmětů lze využít ručních detektorů kovu, kterými dokáže zkušený pracovník odhalit vnášené nepovolené předměty obsahující kovový materiál (například nože, teleskopické obušky nebo jiné zbraně). Takový detektor můžeme znát z letištních kontrol, kde po projití detekční brány zpravidla začnou pískat kovové přezky opasků, šperky, klíče a další kovové předměty. Pomocí ručního detektoru kovu lze postupně vyloučit konkrétní předměty a dopátrat se, zda má vcházející osoba ukrytý kovový předmět, který nechce ihned ukázat. Vyžaduje to však jisté znalosti obsluhy pro práci s tímto zařízením a v rukou nezkušeného pracovníka nenaplní zamýšlený účel. V rukou profesionála se však jedná o užitečný a efektivní nástroj pro kontrolu osob, zejména na akcích s přísnými bezpečnostními pravidly.

Obrázek 18. Bezpečnostní detektor kovů [17]

Pro spojení mezi týmem pořadatelů, ostrahy a organizátorů se využívají zpravidla osobní radiostanice. Jedná se o neocenitelnou pomůcku pro organizaci, koordinaci a rychlé sdělování důležitých informací mezi jednotlivými pracovníky. K účelu hromadných akcí je potřeba zajistit naladění všech vysílaček na jednotnou frekvenci a otestovat vzájemné fungování všech přístrojů. Doporučit lze také zvážení sluchátek k radiostanicím, které zajistí slyšitelnost vysílání i v hluku, který se na hromadných akcích zpravidla vyskytuje. Zároveň umožňují odpovídat do vysílačky pomocí zmáčknutí tlačítka na sluchátkové soupravě, není tak potřeba pokaždé sundávat vysílačku z výstroje. Osvědčeným výrobcem osobních radiostanic je společnost Motorola, které využívá velké množství uživatelů po celém světě.

Obrázek 19. Osobní radiostanice [18]

Často opomíjenou výbavou strážných a pořadatelů hromadných akcí je osobní zdroj světla. Zejména u venkovních akcí nastávají situace, kdy je potřeba posvítit si do tmavého prostoru (například při obchůzce perimetru) nebo na nějaký předmět (vstupenku, podezřelý předmět). K tomu mohou sloužit kapesní svítilny. Zde je vhodné vybírat spíše ty, které mají pouze režim vypnuto/zapnuto. Mnoho příručních svítilen má další možnosti, jako například stroboskop. Byť toto může mít v některých situacích (zejména sebeobránných) jisté výhody, při běžné práci takový režim nevyužijeme a je nutné neustále přepínat v paletě režimů na ten nezákladnější. Speciální režimy svítilen také zbytečně přitahují pozornost a mohou návštěvníky hromadných akcí rušit.

Druhým typem svítilen jsou ty, které můžeme označit jako „pochůzkové“. Tyto již nejsou určené k nošení v kapse nebo pouzdru, ale svým dalekým dosvitem a dlouhou výdrží jsou vhodné k provádění pochůzek po areálu, kdy je potřeba delší dobu svítit v kuse. Mnohdy jsou vybavené popruhem přes rameno, aby nebylo nutné tyto těžší svítilny nosit v ruce nebo aby bylo možné si je pověsit přes rameno či na záda.

Obrázek 20. Svítilna [19]

Neodmyslitelnou součástí pořadatelů hromadných akcí, zejména tedy fyzické ostrahy akce, jsou osobní prostředky ochrany a prostředky, které mohou strážným pomoci při bezpečnostních incidentech zejména násilného charakteru. Cílem ostrahy je totiž udržet pořádek a bezpečí návštěvníků, nezdědka se během této činnosti dostanou do konfliktu s agresivními osobami.

K tomu jim může sloužit velké množství prostředků, například:

- **Teleskopický obušek** – zpravidla kovová skládací alternativa tonfy, poměrně efektivní pro osobní obranu, ale s nebezpečím vážných úrazů (zejména při dopadu na tvrdé části těla). Díky skladnosti velice oblíbený prostředek, který umožňuje i provedení pák a vyváděcích technik.
- **Tonfa** – méně skladná než teleskopický obušek, ale společensky přijatelnější a působící menší následky. Stejně jako teleskopický obušek umožňuje nasazovat vyváděcí páky a díky svému tvaru ji lze dobře využít i při krytí.
- **Obranný sprej** – oblíbený sebeobranný prostředek, který zasaženému působí na sliznice, vyvolává silné pálení a slzení. Znemožní (ve většině případů) pokračovat v útoku. Vyrábí se ve variantě tekuté střely a oblaku. Zejména u varianty „oblak“ je potřeba počítat s několikahodinovým zamořením prostoru aktivní náplní a nebezpečím zasažení nechtěných osob.
- **Paralyzér** – tento prostředek zmíníme pouze pro informaci. Přes jeho efektivitu se jedná spíše o sebeobranný prostředek, který nelze doporučit k využití na hromadné akci, protože svým akusticko-vizuálním projevem („práskáním“) vzbuzuje velkou pozornost a přesto, že nenechává žádné trvalé následky, může působit velice agresivně, což je společensky nepřijatelné.

- **Pouta** – v některých případech je mimořádně agresivní osobu potřeba omezit na pohyb (v souladu se zákony ČR, které toto umožňují za dodržení legislativních podmínek paragrafu 76 Trestního řádu). K tomuto účelu lze mimo improvizované prostředky využít také pouta, která jsou dvojího typu – kovové opakovaně použitelné a plastové jednorázové, které se uvolňují rozřezáním.

Obrázek 21. Tonfa a pouzdro s kovovými pouty [20]

Mnohdy opomíjenou výbavou při pořádání hromadných společenských a kulturních akcí je zdravotnický materiál. První pomoc je mnohdy řešena přítomností příslušníka Zdravotnické záchranné služby, ale i tak by měla být k dispozici řádně vybavená lékárnička, která obsahuje dostatek materiálu, který odpovídá rizikům, která mohou při pořádané události nastat. Zde se nebudeme o něčem připomínajícím povinnou autolékárničku, která obsahuje materiál vhodný k ošetření odřenin a drobných poranění. Pracovní lékárnička musí obsahovat dostatek materiálu k ošetření většího počtu raněných, a to i s vážnějším zraněním. Samozřejmě k takovým zraněním je potřeba přivolat kvalifikovanou pomoc, ale mnohdy jde o vteřiny a prvotní zásah rapidně ovlivňuje další možnosti ošetření. V souvislosti s tímto druhem vybavení je více než vhodné, aby alespoň část personálu akce dokázala s tímto zdravotnickým materiálem pracovat. Mnohdy se však stává, že je na akci přítomen lékař nebo člověk s odpovídajícími schopnostmi, ten pak dokáže využít potenciál přítomnosti kvalitní lékárny. O složení obsahu, kvantitě materiálu a jeho strategickém rozmístění v prostoru konání akce je vhodné poradit se s kvalifikovaným odborným poradcem. Níže uvádíme některé ze zdravotnických pomůcek a zdravotnického materiálu, který může tvořit obsah lékárničky a je vhodné je zvážit:

- **Tlakové obvazy**
- **Isotermické folie**
- **Obvazový materiál**
- **Obinadla**
- **Krycí materiál**

- **Zaškrcovadla (turnikety)**
- **Chirurgické rukavice**
- **Nůžky se zaoblenými hroty**
- **Desinfekce**
- **Prostředky proti akutním alergiím (např. EpiPen)**
- **Lihové fixy**
- **Inzulínové injektory**
- **Zrcátko**
- **Hrudní jehly (pozor na použití – vyžaduje znalost)**

Obrázek 22. Brašna první pomoci [21]

Závěr

Zajištění bezpečnosti na hromadné kulturní, společenské nebo sportovní akci není lehkým úkolem. Je totiž potřeba obsáhnout širokou oblast znalostí. Díky technickým možnostem dnešní doby lze ale spoustu aspektů efektivizovat a vyřešit bez naddimenzovaného personálního zajištění. Je však nutné přesně stanovit požadavky na takové technické zabezpečení, vybrat vhodné řešení a zejména začít zavčas veškeré vybavení zajišťovat a organizovat. Neexistuje jednotný návod, jak se k takovému úkolu postavit. Snad ale tato kapitola čtenáři poskytla náhled na tuto problematiku, ujasnila, jaké jsou možnosti a poskytla inspiraci pro vlastní realizaci technického zabezpečení.

Literatura:

- [1] IVANKA, J. *MECHANICKÉ ZÁBRANNÉ SYSTÉMY* [online]. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2014 [cit. 2021-12-06]. ISBN 978-80-7454-427-9. Dostupné z: https://digilib.k.utb.cz/bitstream/handle/10563/18575/Mechanicke_zabranne_systemy-obsah.pdf?sequence=2&isAllowed=y
- [2] Mobilní oplocení Standard 3,45 x 2,02 m. *STAVO-SHOP* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.stavo-shop.cz/internalroute/Image/ProductDetailZoom?imageId=4100>
- [3] Panel plný 2320×2025. *PLOTYS.CZ* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.plotys.cz/obsah/img/2021/02/unifull.png>
- [4] C2: SAMOSTOJNÁ ZÁBRANA TĚŽŠÍ. *EUROPLOTY s.r.o.* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.europloty.cz/assets/images/cenik/ploty/mobilni-oploceni-europloty-typ-c2.jpg>
- [5] C4: BARIÉRA POD JEVIŠTĚ. *EUROPLOTY s.r.o.* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.europloty.cz/assets/images/cenik/ploty/mobilni-oploceni-europloty-typ-c4.jpg>
- [6] SYNERGIE MANAGEMENT CZECH S.R.O. *Přehled bezpečnostních opatření: Útoky nájezdem vozidla* [online]. [cit. 2021-12-06].
- [7] Zátarasý na Václavském náměstí vyrostly už i v minulosti. *Aktuálně.cz* [online]. 2018 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://cdn.xsd.cz/resize/766aaf833c6e3ec5bcb7ffe1c8e8e370_extract=194,0,1750,985_resize=1020,574_.jpg?hash=0fee154eee507ef59a71d6ef20bedd61
- [8] The Archer 1200 is a surface mounted, rapid deployment vehicle barrier. Meridian's portable vehicle barriers can be deployed by one person without the use of heavy lifting equipment. *24-7 Press Release Newswire* [online]. 2013 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://th.bing.com/th/id/R.50991fc367a055b065bc750589f34d31?rik=RgXuEtGzzfLhvw&riu=http%3a%2f%2fwww.24-7pressrelease.com%2fassets%2fattachments%2f033%2fpress_release_distribution_0330644_63776.jpg&ehk=6xKm%2bXLA1Gxnwyt8DsSNk4ODt6b4gGjtzshr4JQtsOs%3d&risl=&pid=ImgRaw&r=0&sres=1&sresct=1
- [9] PITAGONE F-11, mobilní proti nárazová bariéra. *Eurolamp.cz* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.eurolamp.cz/data/imgauto/2/0/Pitagone%20F-11.png>

- [10] Vánoční trhy v Brně chrání před teroristy cisterna hasičů i zátarasy: Opatření potrvají do Nového roku. *BLESK.CZ* [online]. 2016 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://img.cncenter.cz/foto/hasici-cisterna-vanocni-trhy-brno/Zml0LWluLzk3OHg5OTk5L2ZpbHRlcnM6cXVhbGl0eSg4NSk6bm9fdXBzY2FsZSgpl2ltZw/3181866.jpg?v=0&st=miwD8NKA2Kprs2Wd3913LUrNbs1RW9QsRPybVjJDe_s&ts=1600812000&e=0
- [11] TRAFFIC BOLLARD. *JMV Technologies* [online]. 2018 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://ynt.cz/wp-content/uploads/2018/04/bezpecnostni-vysuvne-sloupky.jpg>
- [12] 1-PORT POE AND 1-PORT FIBER. *DIYTrade.com* [online]. 2018 [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://img.diytrade.com/smimg/2432218/46254415-8178031-0/1_PORT_POE_AND_1_PORT_FIBER/c1c8.jpg
- [13] Dahua IPC-HDW5541TM-ASE-0280B 5 Mpx dome IP kamera. *TSS Group* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://www.tssgroup.cz/buxus/images/fotogaleria/katalog_produktovdahua_ipc-hdw5541tm-ase-0280b_5_mpx_dome_ip_kamera/ipc-hdw5541tm-ase.jpg
- [14] SoloCam S40. *Fantasia Trading LLC* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://cdn.shopify.com/s/files/1/0504/7094/4954/products/2_bbb782cd-66c1-4182-8cbd-fc08bc7d566e_600x.jpg?v=1631606015
- [15] A PRACTICAL GUIDE TO ACCESS CONTROL EQUIPMENT FOR EDUCATION CAMPUS'S. *Automatic systems* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.automatic-systems.com/ier-content/uploads/2020/10/montage-nv-camera-v2.jpg>
- [16] Biztonsági fényfüggöny: nagyobb biztonság, jobb termelékenység és kisebb költségek. *KEYENCE* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://www.keyence.eu/Images/lp_sem_gl-r_img_01_1591504.png
- [17] Bezpečnostní detektor kovů Ebinger SC 61. *LOVECPOKLADU.CZ* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.lovecpokladu.cz/products/ebinger/rucni-bezpecnostni-detektor-ebinger-sc61.jpg>
- [18] Motorola CP040 UHF. *CETTRA, s.r.o.* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://cdn.cettra.cz/files/photos/500/0/0ef719ffa3b7e35beefe4040bd704830027792cf.jpg>
- [19] Svítidla EMOS LED 3810 10W (1433010060) zelená. *Kasa.cz* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: https://img.kasa.cz/k-foto/600/7/5/5/product_4120557.jpg

- [20] Protective Equipment for Security guard. *GPS Security Group Inc.* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://www.gps-securitygroup.com/wp-content/uploads/2019/10/Protective-Equipment-for-Security-Guard.jpg>
- [21] Brašna první pomoci MEDICAL BAG s náplní SPECIAL. *Vmbal.cz* [online]. [cit. 2021-12-06]. Dostupné z: <https://cdn.vmbal.cz/images/0/14d8a0a77652c092/1/brasna-prvni-pomoci-medical-bag-s-naplni-special.jpg>

SUMMARY

This book focuses on one of the specific categories of protection of soft targets – a security discipline that is becoming increasingly important in the context of security events and threats, and which is still insufficiently explored. Soft target protection is a progressively growing segment of security management. However, there is still not enough material and knowledge from which the founders and owners of these soft targets could draw (in the context of this book, the mass-event organizers). There already is a good level of know-how in this area among security experts. Nevertheless, the transfer of this information in a simple and digestible form is neglected for security laymen who would like to properly secure their object, space, or event, but do not orient in this issue on a professional level. That is the goal of this book, whose pages have the ambition to explain this issue to event organizers and help them orient in this necessary area, which is not their core business, so they do not have to (and cannot) spend so much time becoming experts in another area than their main area (event organizing). There is no simple and generally valid solution to securing a soft target. The way to effectively set up a security system is to understand the importance of protection against violent attacks, ability to orientate in security options, and to be inspired by them when designing your own security solution.

HROMADNÉ SPOLEČENSKÉ A KULTURNÍ AKCE A JEJICH OCHRANA

Autoři:

- Ing. Dora Kotková, Ph.D.
- Ing. Lukáš Kotek
- Mgr. Klára Jenčková
- Ing. Zdeněk Kalvach
- Bc. Tereza Šternová

Kniha neprošla jazykovou korekturou.

Grafická a formální úprava: Ing. Lukáš Kotek
Ing. Dora Kotková, Ph.D.

Vydavatel: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
nám. T. G. Masaryka 5555, 760 01 Zlín, Česká republika
Zlín, 2021

1. vydání

ISBN 978-80-7678-058-3